

IMÁDSÁG 15 NAPON ÁT LE CLERC ALEXIÁVAL

MARIE ALEXIA NGUYỄN THỊ HỒNG QUỲ Nővér

Nouvelle Cité

(Az első iskola ábrázolása: Poussay) Fordította- Muraközy Nóra

AZ „IMÁDSÁG 15 NAPON ÁT” SOROZAT

- **Források, hogy**

- eltöltsünk tizenöt napot egy lelki mester társaságában, hasonlóan a lelkigyakorlatokhoz, melyek részt ütnek mindennapi világunkon.

- **Praktikus könyvek**

- a kötet elején életrajzi összefoglaló
- a bevezetésben a kijelölt útirány
- belépés az imába, a könyv tizenöt fejezetére felosztva
- magyarázatokkal ellátott bibliográfia az elmélyítéshez.

- **Hozzáférhető könyvek**

- a gyakorló keresztények számára lényegre irányuló töltekezés
- a szélesebb közönség számára belülről fakadó útmutatás.

ÉLETRAJZ

A XVI. századi Nyugatra a Reneszánsz és a Tridenti Zsinat katolikus megújulása nyomta rá bélyegét: ennek eredményeként a gondolkodás, és a politikai, apostoli, társadalmi és karitatív tevékenység területén intenzív munka kezdetét. A Tridenti Zsinat emlékeztetett arra, hogy a keresztény ember útján kiemelkedő helyet foglal el a hitoktatás és az általános műveltség: amikor egy gyermeket tanítunk, akkor kibontakoztatjuk szellemi világát, és közelebb vezetjük őt Istenhez; az üdvösség útjára kísérik őt.

A Notre Dame Női Kanonok- és Tanítórend 1597-ben, a Lotaringiai Hercegség területén jött létre, ami akkor független volt Franciaországtól. Egy fajta válasz volt ez a világ és az Egyház kettős hívására, amit meghallott két, a kor szükségleteire különösen nyitott szent ember: Fourier Péter és Le Clerc Alexia.

1576. február 2.: Le Clerc Alexia a Felső-Vogézekben található Remiremont városkában, a város egyik nemesi családjában születik. Édesapja, miután állatkereskedő volt, városi megbízatásokat kap, igazságügyi elnök és főtanácsos, vagyis a polgári és bűnügyi törvényszék vezetője lesz. Alexia szülei eléggé művelt emberek ahhoz, hogy megtanítsák őt írni és olvasni, jámborságra és jó erkölcsökre nevelik őt. Alexia tudatában van szépségének és vonzerejének; élénk és nagyon bájos, barátai csodálják őt. Az aranyifjúság köreiből mozog, fogva tartja őt az élet élvezete.

15-16 éves kora körül megbetegszik, folyamatos lázban szenved; egy fiatalember meglátogatja őt, és „tréfából” odavet az ágyára egy könyvet, ami félelmetes történetekkel van tele, melyek azokkal történtek, akik bűnt követtek el, és megbánták ugyan azokat, de – mivel szégyelltek – bűneik egy részét eltitkolták. Amint jobban lesz, szentgyónáshoz járul. Alexia, miután a pokoltól való rettegését jól a szívükbe véste, szeretné, ha a szentgyónás jótékony hatásaiból „*legmeghittebb barátai*” is okulnának. A hiábavalóságok között igen szomorúnak érzi magát, és nem látja, hogy is hagyja el mindezt; az életében ekkor egy olyan alkalom adódik, melyet Isten áldásának tekint.

1595: A Vogézek hegyeinek nedves és hideg klímáját édesapja egészsége rosszul viseli, szüksége van arra, hogy visszatérjen a Madon folyó lapályaihoz. A Le Clerc család Hymont falujába költözik, ami Mattaincourt egyházközséghez tartozik. Alexia sajnálkozás nélkül hagyja el Remiremont városkáját, de itt újra csak a világi életbe merült fiatalok társaságára talál. Miközben Alexia Mattaincourt templomában, három egymás utáni vasárnapon részt vesz a szentmisén, olyan látomása van, melyet egyszerre lát és hall is. Ez a „három vasárnapos esemény” élete megváltoztatására vezeti őt.

1597: Fourier Péter Mattaincourt új plébánosa. Alexia 21 éves, megragadja őt a plébános buzgósága, aki széles látókörű Ágoston-rendi kanonok; képzését a jezsuiták egyetemén végezte, Pont-à-Mousson városában. Alexia két éve próbál elszakadni a könnyelmű és léha élettől.

1597 nyarán Alexia felkeresi a plébánost, és feltárja előtte vágyát, hogy „*mindent megtegyen, amiről úgy gondolja, hogy kedvesebb Isten előtt, legyen az akár a halál*”. Fourier Péter azt tanácsolja neki, hogy végezzen életgyónást, gondolja át eddigi életét, ezután pedig Alexia rendszeresen beszámol neki lelki fejlődéséről, és elé tárja „*a benne élő nagy vágyódást, hogy szerzetes legyen*”.

Mivel ekkoriban a legtöbb rendház hanyatlófélben volt, Fourier Péter azt javasolja neki, hogy lépjen be a nemrégiben megreformált Pont-à-Mousson-i Klarissákhoz, szülei azonban ellenezték, hogy lányuk egy ilyen szigorú és ennyire „klauzúras” rendbe lépjen; édesapja ezután megpróbálja őt elküldeni a Betegápoló Szürke Apácákhoz, ez azonban nem vezet eredményre. Alexia arra érez indítást, hogy „*egy új házat hozzon létre, hogy abban minden lehetséges jót gyakoroljunk*.” Nem kezdeményez semmit, azon kívül, hogy imádkozik és várja Isten útmutatását; ettől kezdve a vidékiek egyszerű ruhájában jár, és hosszú időt tölt a templomban, ahova Mattaincourt plébánosának vasárnapi prédikációja vonzza.

Ekkortájt más leányok is felkeresik Alexiát, és elmondják neki vágyukat, hogy teljesen Istennek szenteljék magukat: André Gante, aki valamivel fiatalabb Alexiánál, Louvroir Johanna és Izabella, a 18 és 16 éves testvérpár, a 19 éves Chauvenel Klaudia. Alexia egyre közelebb kerül tervéhez. 1597 december elején öten jönnek el Fourier Péter atyához, hogy bemutatkozzanak, és kijelentik, hogy készek arra, hogy kövessék Alexia terveit. Ő azt tanácsolja ezeknek a fiatal lányoknak, hogy maradjanak az otthonukban, és tanítja őket a szegények támogatására, és a templomban a szentmiséken és a vasárnapi vesperáson való helyes megjelenésre.

1597 Karácsony éjszakáján Fourier Péter elhatározza, hogy az éjféli szentmisére egybegyűlt híveinek bemutatja ezt az öt fiatal leányt, akik önmagukat Istennek szeretnék adni.

1598. január 20., Szent Sebestyén éjszakája: Néhány héttel később Fourier Péter imádságában látja, mi Isten terve ezekkel a nagylelkű fiatal lányokkal: kislányokat tanítanak majd írni, olvasni, számolni; arra, hogy tisztességes mesterségük legyen, a családjukat a helyes úton tartsák, és lassanként az egész társadalmat átalakítsák. Vannak ekkoriban olyan iskolák, ahol fiúk és lányok egy tanító vezetésével közösen tanulnak. De egy diáklány botránya, akin tanítója erőszakot követett el, Fourier Pétert arra az elhatározásra vezeti, hogy kislányok részére iskolákat nyisson, melyekben nők tanítanak. Valósággá válik az „új ház”, amelyre Alexia vágyott, a felebarát testi és lelki megsegítésére, vagyis kislányok tanítására. Az öt fiatal lány egyszerre lesz szerzetesnő és tanítónő, s megtesznek minden tőlük telhetőt:

- ***Isten nagyobb tiszteletére és dicsőségére,***
- ***saját maguk üdvössége és tökéletessége érdekében,***
- ***a felebarát lelki és testi segítéséért.***

1598. május 20-án, a Poussay Apátság árnyékában, egy kis kétszintes házban, megnyílik **az első iskola**; kezdenek érkezni a diákok. Fourier Péter leányainak buzgósága azonban hol irigységet, hol féltékenységet ébreszt a magasabb társadalmi rétegekből származó kanonisszák részéről, akik az Apátságban laknak. D'Apremont asszony – hogy ez utóbbiak panaszkodásaira ne adjon alkalmat –, elhatározza, hogy Mattaincourt templomának közelében egy kis házat vásárol nekik, ahova a nővérek **1599. július 22-én** beköltöznek.

Az öt első nővér csoportjához nagyon gyorsan csatlakoznak új hivatások, ami új alapítások és új iskolák létrehozását teszi lehetővé, az „akár szegény, akár gazdag” kislányok ingyenes tanítására.

Lotaringiában és Franciaországban egymást követik az első alapítások, mindazokkal az örömmel, pénzügyi és közösségi nehézségekkel, amit ez Alexiának és társainak jelent: 1602-ben Saint- Mihiel, 1603-ban Nancy, 1605-ben Saint-Nicolas, 1608-ban Verdun, 1613-ban pedig Châlons... A jótékony mű még a határokon túlra is terjed, egészen „Atlanti-óceánig”, és még azon is túl.

1609-től Alexia, Fourier Péterrel együtt, a Konstitúciók kidolgozásán dolgozik, de meg kell várni VIII. Orbán pápa 1628-ban kibocsátott bulláját, hogy a lányok tanítása általánossá váljon, és a nővérek tevékenysége elismerést nyerjen.

1617. november 21-én, Mária templomban való bemutatásának ünnepén kerül sor Nancyban az első beöltözésre, ezután pedig a 13 szerzetesnőt Alexiával, mint előljáróval a Kolostorba vezetik.

1621. december 19-én Milly Angelikát választják meg Nancy előljárójának, Alexia utódként.

1622. január 9-én Alexia megtér az Úrhoz, akit egész életében próbált szeretni és imádsággal, szegényen, szeretettel, önmegtagadással és türelemmel szolgálni.

1947. május 4-én XII. Piusz Pápa boldoggá avatja őt.

Alexia, aki nagyon csendes lány, igen keveset írt lelki életéről.

1618 körül gyóntatója, Guéret jezsuita atya iránti engedelmességből, Alexia megírja a **Lelki beszámolót**: 70 bekezdésben, rendkívül tömör szavakkal beszél el spirituális tapasztalatát, mely olykor vallomás-jellegű.

Az egyetlen fennmaradó levélben, melyet 1620. június 4-én saját kezűleg írt, ezt hagyja nővéreire végrendeletként:

“Esdve kérem Istent, hogy Ő legyen osztatlan szerelmeitek”

BEVEZETÉS

Boldog LE CLERC Alexia olyan valaki, akit meg kell ismernünk; spirituális útja ma valóban tele van számunkra tanítással. Olyan nagy szentek kortársa, mint Szalézi Szent Ferenc, – aki ugyanabban az évben hal meg, mint ő: 1622-ben – és Chantal Szent Johanna, Le Clerc Alexia a fiatal lányok nevelésének különösen érdekes alakja, akit egy másik nagy szent, Fourier Péter segített ebben. Amit a Vizitációs nővérek nem tudtak megvalósítani, mivel Lyon érseke úgy döntött, hogy megtiltja a világban megélt szerzetesi életet, az neki sikerül; Alexia teljes egészében szerzetesnő volt, és ugyanakkor teljesen beilleszkedett korának világába, az ifjúság szolgálatába állva, akinek emberi és lelki növekedését segítette. Minden fiatal lányhoz ingyenesen akart odafordulni, akár gazdag volt, akár szegény, hogy eljussanak a valódi szabadságra; arra a szabadságra, amit Krisztus ad nekünk, s így életükért felelősséget vállaló nővé váljanak és elkötelezetten építsék a világot. Ebben a szellemben alapította a Notre Dame Női Kanonok- és Tanítórendet. Alakja korunkban is eleven; mai világunk valójában súlyos hátrányban van az erkölcsi és szellemi értékeknek a fiatalok körében való továbbadása terén.

Meríteni kell hát múltunkból, hogy emlékezzünk hivatásunkra: arra, hogy az erkölcsi-lelki-, személyes- és közösségi élet alapjait nemzedékről-nemzedékre továbbadjuk. Másrészt, Boldog Alexia a maga módján megelőzte azt, amit a II. Vatikáni Zsinat úgy a férfi, mint a női szerzetesi élet területén előmozdítani kívánt, és amire bátorítani akart: vagyis olyan életre biztat, ami a szegénység, a tisztaság és az engedelmesség evangéliumi tanácsait, „a mai világ igényeihez alkalmazkodva” hirdeti, „az Egyház lelkipásztori feladata szempontjából az ifjúság nevelésében... oly hasznos” küldetést betöltve (*PERFECTAE CARITATIS* kezdetű dekrétum, a szerzetesi élet korszerű megújításáról, no. 10).

Apostoli tevékenységét intenzív lelki élet kísérte, emlékeztetve arra, hogy a misszió ereje a Krisztussal való bensőséges kapcsolatból ered; olyan kapcsolatból, amelyre korunk ifjúságát is elő kell készíteni. Nem feledkezhetünk meg arról, hogy az Egyház minden kereszténynek, különösen a fiataloknak felkínálja a spirituális kísérés lehetőségét, hogy segítse őket a keresztény életben való növekedésben. Ezt kérte Alexia saját maga számára Fourier Pétertől: hogy jó lelki vezetést kapjon. Alexiáról azonban, lelki vezetőjével ellentétben, az Egyház megfeledkezett; csak 1947-ben avatták őt boldoggá! A perspektíva ma is ez: szentté avatása, hogy elismerjék őt, s lelki életét és az apostoli tevékenységét az egész Egyház számára példaként állítsák. XII. Piusz pápa, a boldoggá avatására Rómában összegyűlt zarándokoknak, beszédében elmondta róla, hogy három kiválósága van. Nagy az intelligenciájánál fogva, hogy Isten nagy gondolatainak és nagy terveinek bizalmasa lehessen. Nagy a bátorságánál fogva, hogy komoly megpróbáltatásokat viseljen el, melyek által az Úr megsemmisít minden meddő földi talajt, és ebben a teremtő és termékeny megaláztatásban felragyogtatja fenséges művét (vö. 2 Kor 12, 9); végül erős az akaratánál fogva, hogy mindezeket a nagy műveket véghez vigye. Alexia ma arra hív minket, hogy figyelmesen tekintsünk korunk világára, melyben – az ő korához hasonlóan – a világias magatartás együtt jár az erkölcsi és lelki nyomorral. Felszólítás ez, hogy az Egyház által felkínált spirituális kísérés segítségével szüntelen megtérésben éljünk, hogy hitünket hűségesen éljük, és az

Evangélium hirdetésének szolgálatába álljunk; különösen a fiatalok között, hogy ne hunyjon ki a világban hitünk lángja. Amikor 15 napon át Boldog Alexiával imádkozunk, útmutatást kapunk imádságunkban, hogy abból az Élő Vízből merítsünk, amit Krisztus akar adni nekünk, és hogy erőt nyerjünk a valódi apostoli elkötelezettségben élt élethez, ami minden keresztény ember kötelessége, mivel az olyan hit, ami nem táplálkozik az imából, és ami nem áll az emberek szolgálatába, elgyengül. Boldog Alexiával ébredjünk mi is tudatára annak, mennyire fontos a napunkban az Istennek adott idő, és hogy mennyire nagy szükség van arra, hogy az Evangéliumot hirdessük, amint Szent Pál mondja: „Ha ugyanis az Evangéliumot hirdetem, nincs mivel dicsekednem, hiszen ez a kötelességem. Jaj nekem, ha nem hirdetem az Evangéliumot!” (1Kor 9, 16). Szent Jakab pedig hozzáteszi: „Ha a hitnek nincsenek cselekedetei, önmagában holt” (Jak 2, 17). Az Evangélium hirdetése pedig éppúgy feladatunk az által, ahogyan élünk, mint a szavaink által. Amint azt Szent VI. Pál pápa hangsúlyozta, az evangelizációról szóló egyik legfőbb írásában – ami talán a XX. század legfőbb missziós írása! –, *Az Evangélium nuntia* (1975. december 8.) 41. pontjában: „A mai embert inkább érdeklik a tanúk, mint a tanítók... és ha mégis hallgat a tanítókra, azért teszi, mert ők egyben tanúk is.” Boldog Alexia nyomában legyünk meggyőződéses és meggyőző tanúk!

Mgr François DUTHEL
Alexia szentté avatási ügyének
posztulátora

RÖVIDÍTÉSEK

- R *Relation* - Alexia Anya Lelki beszámolója, melyet gyóntatója rendelkezésére írt. A „No.” a bekezdést jelenti.
- PS *Présentation de la Relation d’Alix*: Le Clerc Alexia Lelki beszámolójának Bemutatása, melyet Paule Sagot nővér írt (1990 decemberében).
- ES *Écrits Spirituels*: Lelki írások, vagyis Alexia Anya kéziratos jegyzetei, melyeket Milly Angelika anyja Alexia anyja halála után talált meg.
- ER *Eclaircissement sur la Relation par Mère Angélique Milly*: Milly Angelika Anya magyarázata A Lelki beszámolóhoz.
- BALC *La Bienheureuse Alix Le Clerc par Sr. Marie-Claire Tihon*. Edition du Cerf 2004:
Tihon Marie-Claire nővér: Boldog Alexia Le Clerc.
- CND Éditions de la Congrégation Notre-Dame: A Notre Dame Női Kanonok- és Tanítórend Kiadványai

MINDEN CSAK HIÁBAVALÓSÁG

Akkoriban Remiremont városában laktam, amelyben születtem (Alexia itt született 1576. február 2-án, és itt keresztelték meg ugyanezen a napon), ahol nem volt más, mint a tudatlanság sötétsége; egyetlen egyházi ember sem volt, hogy erényre tanítson...

Összesen csak annyi jó volt bennem, hogy a tisztességet kedveltem, a társasági könnyelmű tetteimet visszafogtam, és fiatalkori hiú cselekedeteimből, amit tudtam, eltitkoltam. (R. 3)

A hiábavalóságok között lelkem nagyon szomorú volt, és valamelyest hajlottam arra, hogy elhagyjam Remiremont városát, ahol a hiúságban és a fiatalok között oly sok társam volt. (R. 5)

A XVI. század végi Lotaringiában vagyunk hát, hogy megismerkedjünk Le Clerc Alexiával. Remiremont virágzó, eleven, csodaszép fekvésű város; Alexia a város társaságának egyik nagyra becsült családjából származott; ez a város a lelki élet egyik fellegrvára is volt, arra rendelve, hogy szenteket fogadjon: Szent Romaricot és Szent Arnulfot, aki 620-ban két kolostort, egy férfi és egy női kolostort alapít; az ebben a kolostorban élő hölgyeknek később sikerül létrehozni közösségükből a kanonisszák nemes káptalanját.

Alexia szülei, a krónika szerint „erényes és Isten féltő emberek voltak, Alexiát, a helység legjobb házainak szokása szerint, jámborságra és udvariasságra nevelték.” A Remiremont városának hírnevet szerző Apátság Kanonisszáinál jó nevelést biztosítottak neki; Alexia itt megtanulja az „udvariasságot”, és a tanítás alapjait.

Milly Angelika anyja, aki Alexia bizalmasa volt, és aki Nancy nővéreinek előljárójaként Alexia utóda lett, ezekkel a kifejezésekkel vázolja fel a felnőtt Alexia portréját: „Szelíd és alkalmazkodó természetű volt, kellemes modorú, és annyira szerény, hogy az csodálatot keltett. Mindez bizonyos komolysággal, jóindulattal és gyengédséggel járt együtt, emiatt tartottak tőle és szerették őt; jelenléte tiszteletet és visszafogottságot váltott ki azoknál, akik ismerték őt, már megtérése előtt is. Magas volt, egyenes tartású és jó alakú, kitűnő volt a termete és öltözete, kissé szőke, bőre világos és finom, a szeme kék, az orra eléggé hosszú, az ajka szép, de kissé lapos; jó szellemű és helyes ítélőképességű, szavaiban igen visszafogott és körültekintő, nyugodt és kiegyensúlyozott kedélyű volt.” (ER 29. old.)

A fiatal, gazdag és szép Alexia a világi élet minden kedvező feltételének birtokában van. Szülei eléggé szabadon hagyják őt. Tizennyolc éves korában még nem házasodott meg, mivel nem akarja magát alávetni egy férfinak, vagyis nem gondol a házasságra.

Isten különös kegyelme volt, hogy a házasság hivatása nem vonzott; de idegenkedtem attól, hogy alávessem magam egy férjnek. (R.6)

Elragadó, a kor szépségének minden jegyét magán viseli, és tudatában van vonzerejének, sugárzik belőle az életöröm. Élvezi, hogy csodálatot vált ki, de visszafogott marad, ami másokat tiszteletre indít, őt pedig még inkább vonzóvá teszi. Élénk és jókedvű természetével sikere van Remiremont felső társadalmi rétegeinek leányai és fiatalemberei körében. Alexia családjának jómódú élete lehetővé teszi számára, hogy részt vegyen az aranyifjúság ünnepein és táncmulatságain.

Mivel így állt a dolog, a társaságok éppúgy körülvettek itt, mint bárhol, és több világi hiúság és élvezet volt bennem, mint másféle. (R.6)

Élvezete azonban nem tartós, és a múlandóság kiváltja benne a vágyat valami másra, ami tartósabb és kielégítőbb. Ezeket az élvezeteket később „hiábavalóságoknak” nevezi.

Alexiának bizonyára nem volt saját Bibliája, de feltételezhetjük, hogy hallotta a Prédikátor könyvének első fejezeteit: „Hiábavalóság, minden csak hiábavalóság. ... Mindennek megvan a maga ideje... ideje a táncnak... Ideje a szeretetnek... ideje a hallgatásnak...”

Lelki beszámolójában Alexia néhány soron belül hétszer ismétli a „hiábavalóság” szót. Ez a szó ma már nem egészen olyan jelentést hordoz, mint akkoriban: inkább metafizikai tartalmú, mint a Prédikátor korában, amikor erkölcsi tartalmat hordozott. Ez a gyakran többes számban használt szó – a hiábavalóságok, a hiábavaló dolgok – a külsőségekre, a nevetséges látszatokra utal, ami vonz és csalódást okoz; a mulandót és illúziót jelenti. A misztikusok a létezés ürességét látják benne. Ezek az élvezetek boldogtalanságban hagyják őt, szomorúságot érez bennük: vajon nem egy hívás rejtőzik itt; felszólítás, hogy olyat keressen, ami kielégíti a végtelen vonzásában élő lelkét?

S íme, elérkezik egy gondviselészerűnek tűnő esemény, ami élete folyását megváltoztatja: édesapja megbetegszik; azt tanácsolják neki, hogy menjen el levegőváltásra, arra a vidékre, ahol született. Az egész család elköltözik hát abba a Hymont nevű faluba, ami Mattaincourt plébániájához tartozott. Alexia azért itt is talál olyan társaságot, mely az élvezetekben és gyönyörökben ahhoz hasonló, mint amit Remiremontban hagyott.

Két évvel azután, hogy a Le Clerc család Hymont-ba érkezett, Fourier Péter úgy dönt, hogy Mattaincourt plébánosa lesz; ez egy szegény plébánia, nehéz lakossággal. Ünnepeken és vasárnaponként prédikálni kezd. Alexia családja, hűen a vallásos

gyakorlatokhoz, részt vesz a vasárnapi szentmiséken, melyeket az új plébános mutat be, akit a hívek hamarosan Jó Atyának neveznek. Hagyjuk, hogy Alexia mondja el nekünk, mi történik vele három egymást követő vasárnapon:

Három vasárnapon át történt, hogy amikor a nagymisén voltam, úgy éreztem, hogy a levegőben dobszó zengését hallom, ami egészen elragadott, pedig akkoriban ez nagyon szokatlan dolog volt, és az én hiú és világi ízlésemhez kötődött; mindamelllett, mivel nagyon szerettem táncolni, ez a hang erősebben vonzott, és szívesen hallgattam. Az utolsó vasárnapon lelkemet olyan erősen vonzotta ez, hogy magamon kívül voltam, és úgy tűnt, mintha a levegőben egy ördögöt látnék, aki a dobot verte, és egy csapat fiatalembert, akik hangos ujjongással követték őt. Olyannyira, hogy amikor figyelmesen megszemléltem, még abban az órában elhatároztam, hogy többé nem tartozom ehhez a csapathoz, amiről magamban beláttam, hogy legfűrgébben ők követik az ördögöt, aki romlásba akart vetni engem. Elhatároztam, hogy ezentúl minden tettemben ennek az ellenkezőjét teszem, és mindent megteszek, amiről tudom, hogy Isten előtt kedvesebb, még ha a halál lenne is ez. Úgy éreztem, mintha kivették volna, ami bensőmben volt, és másik lelket helyeztek volna oda. (R.8)

Alexia, e „három vasárnapos esemény” után elhatározza, hogy többé nem tartozik ahhoz a csapathoz, akik az élvezeteiknek élnek, és többé nem követi az ördögöt, aki a vesztét akarja. Később azt mondja, hogy ez Isten irgalmának megnyilvánulása volt, aki gondot visel lelkére.

... tekintetemet végtelen irgalmasságára és szelíd jóságára vetve, amit Uram Jézus Krisztus érdemei, és az ő jóságos Anyjának segítségével szerzett meg nekem, nem csupán remélek benne, és felélesztem belé vetett bizalmamat, de abban a nagy vigasztalásban is részem van, és ez örömmel tölt el, hogy az ítélet nagy napján bennem teljesebb lesz irgalma, mint a világ többi részében, és látom felragyogni az össze többi bűnösön is, akik megtérnek. (A Lelki beszámoló kezdete)

Alexia rálép arra a hosszú útra, ami a képzeletvilágból a valóságba, az illúzióból a szabadságra vezeti őt. Szilárdan elhatározza, hogy elhagyja addigi felületes és boldogtalan életét. Mi is csatlakozhatunk imájához:

Ó Istenem!¹

¹ Alexia, amikor imádságaiban Istenhez szól, ezt magázó formában teszi. Az ő korában, Franciaországban ez nemigen lehetett másképp. Ez a szóhasználat ma sem tűnt el teljesen, de természetesen a francia keresztények körében is jóval ritkább. A mai olvasókat szem előtt tartva, Alexia imáit a könyvben tegező formában fordítottuk. (a ford. megj.)

*Mentsd ki szívemet a hiábavalóságok közül,
önmagam szeretetéből és kereséséből...*
(Op. CND 135)

VISSZATEKINTÉS AZ ÉLETÉRE

Hiúságom minden ruháját elhagytam, és fejemre fehér fátylat tettem, mint a falu egyszerű leányai... és tisztasági fogadalmat tettem, anélkül, hogy erről bárki véleményét megkérdeztem volna.

Hamarosan elvégeztem szentgyónásomat, ezúttal úgy gondolván, hogy nem követtem el sok bűnt. A Jó Atya azonban a kezembe adott egy könyvet, mely a lelkiismeretvizsgálatról szólt, és ebben oly sok bűnnel szennyezve találtam magam, hogy a keserűségtől éjjel-nappal sírtam. Hat hónapon át minden nap egy kis időt fordítottam arra, hogy meggyónjak előtte. (R.9)

A „három vasárnap eseménye” után Alexia elhatározza, hogy elhagyja azt a felületes és hiábavaló életet, amit addig élt, és ami nem elégíti ki. Belső átalakulása egy külső változásban mutatkozik meg: minden ünnepi ruháját félreteszi. Ebben a korban a ruházat a társadalmi hovatartozást is kifejezi. Döntése tehát, hogy úgy öltözködik, mint az egyszerű falusi lányok, a társadalmi osztály rangjáról való első lemondását is markáns módon jelzi. Anélkül, hogy erről bárki véleményét kikérné, kizárólagos döntést hoz Isten mellett, amikor tisztasági fogadalmat tesz. E két döntésével megmutatja független és elszánt karakterét: amint lelkiismeretében felismerte, hogy mit kell tennie, azt habozás nélkül megteszi.

Szüleimet ez megijesztette, és a szomszédokat is körülöttünk; mivel pedig a jámborság Mattaincourt-ban új volt, ez annál több szóbeszéddel járt. (R.9)

Ez a határozott és radikális magatartás zavart kelt szüleiben, azoknál pedig, akik eddig csodálták, pletykálkodást és gúnyolódásokat indít el.

Mint Szent Pált, Alexiát megragadta Krisztus, ő pedig ezt kérdezi tőle: „Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem?” Isten azzal válaszol neki, hogy egy kiváló útmutatót és lelki vezetőt küld hozzá: Fourier Pétert, Mattaincourt plébánosát.

1597 nyarán fűrges léptekkel járja meg a Hymont és Mattaincourt közötti távolságot, hogy Fourier Pétert első ízben keresse fel. Ezután hat hónapon át minden nap elmegy hozzá, hogy feltárja előtte terveit, és tanítást kapjon tőle mindarról, ami „Istennek kedves” lehet. Péter, aki kíséri, és Alexia, akit kísér, megegyeznek abban, hogy mindketten figyelmesen hallgatni kezdik a Szentlelket. Alexia mindeddig gondtalanul élt, az élvezetnek átadott élet gyönyöreinek szeszélyei irányították. Fourier Péter segíteni fogja, hogy visszatekintszen életére: rávilágít arra, hogyan is élte meg eddig a keresztségében kapott kegyelemet, hogyan

válaszolt Istennek, aki mindig megelőzte, kísérte és követte őt, és hogyan szerette, szolgálta felebarátját...

Alexiának időt kell szánnia arra, hogy tisztán lássa tudatlanságának éveit, és lassan lerakhassa lelki életének alapjait. Elmúlt éveinek átgondolása nem telik el anélkül, hogy ne töltené el őt szorongással és büntudattal: jobban felfogja bűneinek rútságát, és mivel visszautasította Isten szeretetét, szívét megtöri a szomorúság. De ez a visszatekintés, mely megadja neki, hogy életének valóságával szembenézzen, és a Lélek szerint értékelje, gyümölcsöt is hoz: mély önismeretre tesz szert, önmagát csak úgy látja, mint aki „*semmi, üresség, bűn.*” Sajnálja, hogy gyermekkorától fogva nem őrizte lelke tisztaságát, és hogy erre újra rátaláljon, kész arra, hogy Krisztus példájára, vérét ontsa a bűnök bocsánatáért, minden áldozatra kész legyen:

„Felajánlottam neki testemet, hogy akár ezer darabra őrölje, csak állítsa helyre lelkem eredeti tisztaságát.” (R.10).

Tanítónőként szeretné másoknak továbbadni tapasztalatának gyümölcsét: az után vágyódik, hogy a tanítónők legfőbb gondja az legyen, hogy „*a kislányokat megőrizték az ártatlanság állapotában, korán szívükbe vésve Isten félelmét és a bűntől való irtózást.*” (vö. *Vie de la Vénérable Mère Alix Le Clerc*, par le Chanoine de Remiremont [1666-os Életrajz], 226. old.)

Amikor tudatára ébred személyes bűneinek, akkor az egész emberiség hibáit is felfogja, és ez lázadásra indítja őt: hogy engedi meg ez a mindenható és irgalmas Isten, hogy a rossz győzedelmeskedjen a jó felett? Erős kísértéseket érez Isten irgalmával szemben, és lelkében felvetődik a kérdés: „*Isten, aki mindenható, és gyűlöli a bűnt, hogy engedhette meg, hogy Ádám ősatyánk bűnbe essen, és az egész emberi nemet bűnbe vigye?*” (R.10)

Fourier Péter segíti Alexiát abban, hogy lelki nyomorúságát meglássa, és egyben meg is nyugtatja őt: feltárja előtte az isteni irgalmasságot, és bemutatja neki Krisztust, aki a bűnösök barátja és a betegek gyógyítója. Alexia arra kap meghívást, hogy átlépjen a régiből az újba, és felfedezze az isteni szeretet kifürkészhetetlen titkát, mint ahogy a farizeus Simon házába meghívott bűnös asszony, aki bocsánatot nyert, mivel nagyon szeretett. „*Bocsánatot nyertek bűneid, menj békével, és többé ne vétkezz.*” (Lk 7, 48,50) Ha az irgalmasságot megtapasztaljuk, az mindent megváltoztat.

A nagy lelki mesterek azt ajánlják nekünk, hogy minden nap fordítsunk időt e visszatekintést gyakorlatára: ez segít minket szavakba önteni azt, amit átélünk, és tudatosítani magunkban az Istennel, másokkal és önmagunkkal való kapcsolatunkat. A „*köszönöm – bocsáss meg – készen állok*” szavak meghívják minket arra, hogy minden kapott jóért hálát adjunk Istennek; hogy bocsánatot kérjünk minden mulasztásunkért, de irgalmára támaszkodva: Isten szívében van helye hanyagságainknak, semmiségünknek.

Ez a gyakorlat segít minket abban, hogy kapcsolatainkban előre haladjunk, több szeretetet tegyünk bele, és valóban belépünk az Istenbe vetett bizalomba, békébe és

alázatba. Így napról napra egyre mélyebben felfedezzük Isten irgalmasságát. Mindaddig, amíg szívünk tele van önszeretettel, a szellemi, vagy ideig tartó javak szeretetével, nem tud megtelni az isteni szeretettel, nem képes dicsőíteni.

Alexiával együtt imádkozzunk:

Istenem és Uram, küldd el nekem szent és áldott Lelked világosságát, hogy meg tudjam találni a Béke útját, amit szent Születésed napján angyalaid hangján hirdettél.

Istenem és erősségem, Benned kívánom megtalálni, amit keresek; örök Bölcsességed tanított minket, hogyan őrizzük meg lelkünket békében a háború idején. Esdve kérlek, Istenem és Megváltóm, add meg nekünk a kegyelmet, hogy azon az úton járjunk, melyen előttünk járni kegyeskedtél, példáddal, és áldott Anyád érdemei által; azt szeretnénk követni, hatalmának segítségével, és ebben a reményben, az ő Nevének hajlékában és az Ő védelmében kívánunk meghalni.

(ES 111. old.)

MÁSKÉPPEN ÉLNI

Beszámoltam Jó Atyánknak mindarról, ami bennem történt, és a bennem élő nagy vágyódásról, hogy szerzetesnő legyek. (R.14)

Amikor Istenhez imádkoztam, mindig az jutott eszembe, hogy egy új házat kellene létrehozni lányoknak, hogy ott minden lehetséges jót gyakoroljunk. S ez olyan erővel sürgetett engem, hogy haladéktalanul elmentem Jó Atyánkhoz, eléje tártam, és arra kértem őt, hogy engedje, hogy elhatározást hozhassak erről. Ezt ő semmiképpen nem akarta, és rámutatott arra a nehézségre, hogy olyan lányokat találjak, akikben mindaz megvan, ami ahhoz kell, hogy erre az új hivatásra lépjen, és ezen felül még sok más okot is felhozott. (R.15)

Alexia nagy vágyakat érez; Fourier Péter kíséri őt, és az ő segítségével különbözteti meg, mit tegyen ezentúl az életével. Lelki vezetője azzal kezdi, hogy odafigyel viselkedésére, és meghallgatja mindazt, ami bensőjében történik, és jó vágyait: Fourier Péter arra biztatja őt, hogy minden alkalommal gyakorolja a valódi és szilárd erényeket. A születő hivatás első felbuzdulásait okosan leállítja, eléje tárva azokat a nehézségeket, melyekkel találkozhatna. Mivel szerzetesnő akar lenni, könnyebb lenne, és talán jobb is, ha egy már létező és jól szabályozott kolostorba lép. De a szabadság sávja nagyon keskeny: mivel a kolostorok szinte mind hanyatlófélben voltak, Fourier Péter csak egyetlen nemrég megreformált házat javasolhat Alexiának: Pont-à-Mousson Klarisszáit. Úgy tűnik, Alexiának, akiben a bűnbánat nagy vágyai élnek, tetszik a javaslat, szülei azonban ellenzik: a Regula túl szigorú, a klauzúra túl merev. Azt elfogadják, hogy lányuk egy „nem klauzúras rendet” válasszon, Alexia azonban „rémesnek” tekinti javaslatukat! A megoldást, ami máshonnan érkezik, így beszéli el:

Amikor Istenhez imádkoztam, mindig az jutott az eszembe, hogy egy új házat kellene létrehozni lányoknak, hogy ott minden lehetséges jót gyakoroljunk. (R.15)

Új házat létrehozni lányoknak, mit jelent ez? Szó szerint kell értenünk: a szerzetesi élet új formáját feltalálni, új rendet létrehozni, melyben közösen élnek az Úrnak szentelt szüzek, hogy gyakoroljanak minden lehetséges jót. Alexia, az apostoli hivatásnak ezzel az újításával megelőzi korát, annak ellenére, hogy az egyházjog akkoriban egyre több akadályt állított fel! Klauzúráon kívül nem lehet szerzetesi életet élni. A belső imában világosan látja ezt a hivatást, és *oly erős ösztönzést* érez, hogy elmondja Fourier Péternek, arra kérve őt, hogy engedje meg, hogy *elhatározást hozzon erről*. Hallhatjuk a kettőjük közötti párbeszédet:

Fourier Péter: Az ilyen újtás szükségessé tesz más munkatársakat is, akik képesek azt jó végre vinni. ...

Alexia: Minden lehetséges Istennek, ha ez az akarata.

Fourier Péter: Akkor hát, találjon társakat!

Alexia: Isten ura a lehetetlen dolgoknak!

Alexia vonzereje, amivel Remiremont fiataljaira hat, valóban vonz más fiatal lányokat is, akik észrevették az életében végbement változásokat. Hallgassuk, hogy meséli el a folytatást:

Kevesebb, mint hat hét, vagy két hónap leforgása alatt, egymás után három lány keresett fel, és feltárta előttem azt a hirtelen ébredt vágyát, hogy szerzetesnő legyen és velem jöjjön. De nem tudják, hogyan ériék el, hogy a szüleik elengedjék őket. (R.15)

Ezeknek a lányoknak a megjelenése nagyon megerősíti Alexiát. Azonnal bemutatja őket a jó Atyának, aki azt tanácsolja nekik, hogy végezzenek életgyónást, vagyis teljes visszatekintést elmúlt életükre, mint ahogy előzőleg Alexia is tette. Ettől fogva arra vágyódnak, hogy együtt éljenek és mindenük közös legyen. Mivel azonban ez még nem lehetséges, a családjukban maradnak. Ezalatt Fourier Péter megtanítja őket, hogyan látogassák a szegényeket, hogyan díszítsék a templomot vasárnapokra és az ünnepekre.

Fourier Péter és a születő csoport számára ekkor kezdődik az imában való megkülönböztetés ideje. Az imádságos megkülönböztetés forrása az Úrra, másokra, magának a minket mindig új módon megszólító valóságra való odafigyelésre való készség. Ehhez a belső munkához késznek kell lennem az odahallgatásra, és szabadnak kell lennem arra, hogy lemondjak saját részleges, vagy elégtelen szempontjaimról, szokásaimról, sémáimról. Egyedül a Lélek tud bejutni a valóság legsötétebb redőibe, hogy az Evangélium újdonsága új fényben tűnjön fel...

A megkülönböztetésben való fejlődés lényeges feltétele az, hogy ránevelődjünk Isten türelmére. A megkülönböztetés nem szubjektív önelemzés, önközpontú befelé tekintés, hanem valódi kilépés önmagunkból Isten misztériuma felé, aki segít minket abban, hogy megéljük azt a küldetést, amire ő hívott, testvéreink javára. Csakis Isten szabadon és alázattal elfogadott ajándékából tudunk együttműködni saját erőfeszítéseinkkel abban, hogy hagyjuk magunkat mindinkább átalakítani. Elsőként az szükséges, hogy mi Istenéi legyünk. Arról van szó, hogy átadjuk magunkat Annak, aki megelőz minket, neki adjuk képességeinket, elköteleződésünket, a rosszal szembeni küzdelmünket és kreativitásunkat, hogy az ő ingyenes ajándéka növekedjen és kibontakozzon bennünk. (Vö. Ferenc pápa: *Gaudete et Exultate*)

Fourier Péter, az Úrnapját követő hét folyamán, a Szentlélek működésében bízva, azt javasolja Alexiának és társainak, hogy imádságban és böjtben helyezkedjenek a megkülönböztetés állapotába, hogy megkapják Isten világosságát a hivatásukról. Minden nap ajánlott nekik egy kérdést, hogy gondolkodjanak rajta és adjanak rá személyes választ;

ez arra vezette őket, hogy két lehetőség közül válasszák ki, melyik „kedvesebb Isten előtt”: megházasodni, vagy a szüleiknél maradni; külön-külön élni, vagy közösségben, mindnyájan együtt; régi, vagy új szerzetesrendben; fogadalmakkal, vagy fogadalmak nélkül; apostoli munka nélkül, vagy vállalva, hogy ingyenesen tanítunk kislányokat. Amikor átnézte válaszaikat, Fourier Péter tökéletes egyetértést talált közöttük. A következtetés világos volt: tanítónők lesznek, és „nyájba gyűlt” szerzetesnők, hogy Istent dicsőítsék, iskolákat nyissanak, és gyakorolják magukat a tökéletesség útján. Poussayben d’Apremont asszony rendelkezésükre bocsát egy kis házat, hogy Alexia és társai megvalósíthassák vágyukat, és létre hozzanak egy „új házat”.

Ettől kezdve Alexia és társnői közösen élhetnek, ők alkotják a Notre Dame Női Kanonok- és Tanítórend első közösségét: a „szegény és gazdag” kislányok ingyenes tanításának és a szemlélődésnek szentelik magukat.

*Milyen jó és bőkezű vagy hozzánk, Istenem,
hogy szüntelenül oly sok jót adsz nekünk,
és hogy oly nagy türelemmel viseled el
hálátlanságunkat és hűtlenségeinket,
s nem veted meg, hogy szent és áldott Lelkeddel,
aki megmutatja nekünk a te szent akaratodat,
folytonosan ihless minket.*

(ES 120. old.)

NEVELD FEL ŐT

Hivatásom lényege: a buzgó tanítás. (Le Clerc Alexia)

Úgy tűnt, mintha egyik házukban lettem volna (a jezsuitákéban), melyben kerengő volt, és a kerengőben az atyák nagy serege mintegy körmenetben járt; nővéreink pedig a kerengő ajtajához közeli sarokban ültek; én pedig, gereblyével a kezemben, mellyel a szénát gyűjtik össze a réteken, mentem, és a kerengő körül minden kis szalmát összegyűjtöttem, hogy felhasználjam... Szent Ignác atyát hallottam, aki a kislányok tanítására buzdított, akiket a kis szalmaszálakhoz hasonlóan nem becsülünk sokra. De jól érthetően hallottam egy hangot is, aki ezt mondta nekem : „Azt akarom, hogy ezek a kis lelkek, akik az anyjuktól elhagyott törvénytelen gyermekekhez hasonlóak, mostantól anyjukra találjanak benned.” (R.47)

A XVI. század végén Lotaringiában véget ért a háború, de sok kislány, akikkel nem sokat törődnek, magára maradt, és e kicsinyeket úgy tekintik, mint a pajtában lévő „kis szalmaszálakat”. Hogy is maradhatott volna közömbös Alexia szíve ezeknek az utcán ácsorgó lányoknak láttán? Ha találkozik velük, megszólítja őket :

- Bernadett, mit csinálsz egész nap?
- Bújócskát játszom a szomszéd lányokkal.
- Márti, szeretnél megtanulni írni és olvasni?
- Hát persze, de nincs nekem való iskola.

Fourier Péternek már elmondta vágyát, hogy új házat szeretne létrehozni, a szerzetesi élet új formáját szeretné kialakítani, melyben minden lehetséges jót gyakorolnak, és iskolákat szeretne nyitni kislányok számára. Víziója, hogy minden személyt felnevelnek, és segítik testi, lelki, szellemi életét; hogy éljen, mégpedig jól éljen. Ez a terv tulajdonképpen a nevelésről szól...

A tanítónő próbál odafigyelni a gyermekekre, és igyekszik a legjobb feltételeket biztosítani számára ahhoz, hogy segítse fejlődését.

„A szerzetesnők igyekezzenek megmutatni kis diákjaiknak mindazt, amiről úgy vélik, hogy a világban lévő kislányok képesek megtanulni és gyakorolni, hogy Isten szent szeretetével és az őszinte felebaráti szeretettel foglalkozzanak, és hogy a földi gazdagságok és hatalmasságok között is szentül viselkedjenek, akár szegénységben, akár megvetettségben, vagy szükségben, és amennyire lehet, fordítsanak figyelmet a jelen életre és gondoskodjanak róla (...) és a boldog örökkévalóságról.”

(1640-es Konstitúciók, 3. rész)

„Egy lelket megnyerni több, mint a világot megteremteni... és önök egyetlen iskolájukban milyen sokat megnyernek!” - írja Fourier Péter 1619-ben, Mirecourt szerzetesnőinek. A neveléssel a teremtés művében működünk együtt, ami soha nem fejeződik be egészen! Minden emberkének végig kell járnia az emberré válás lassú útját: ki kell lépni a függőségből, be kell gyakorolni az önállóságot és a felnőttkor szabadságát. Alexia erre köteleződött el, mindössze abba a szóba vetett bizalma alapján, amit egy látomásban hallott, amikor Miasszonyunk rá bízta a Gyermekek Jézust, és amit a rend ebben a kérésben foglalt össze: „Neveld fel őt.”

Az a nevelési terv, mely a gyermeket állítja a középpontba, nemcsak a tudás átadását jelenti, hanem azt is, hogy egy személyiséget felneveljünk. Arról van szó, hogy segítjük felnőni a gyermeket, segítjük őt abban, hogy hivatását, mint férfi, vagy nő, a maga teljes emberi és spirituális dimenziójában megvalósítsa. Minden embernek saját hivatása van: arra kapott meghívást, hogy a benne lévő kincsek alapján – amit a képességei alkotnak, melyeket gyümölcsöztetnie kell – növekedjen. Egy, öt, tíz talentuma van... a nevelő abban szeretné őt segíteni, hogy ezeket felfedezze, és hogy felébredjen benne vágy, hogy ezeket megszázaszorozza. Fourier Péter sok tanáccsal szolgál: ne aszerint nézzük a személyeket, amilyenek lenniük kellene, hanem tekintsünk rájuk úgy, amilyenek, vagy amilyenek lehetnek. A legszegényebbekkel tegyünk meg ugyanannyit, mint azokkal, akiket a legtöbbször tartanak. A gyermeket nem a társadalmi helyzete, képességei, döntései miatt becsüljük nagyra; bárki legyen is, Isten szemében értékes, és ezért a nevelő szemében is az. Egyedül ez a feltétlen elismerés segíti elő azt, hogy a személy növekedjen.

A nevelés Isten Igéjében, és a vele való gyakori érintkezésben gyökerező tekintet és gyakorlat. Olyan közösségben alakul ki, amelyben a nevelők a diákokkal együtt növekszenek. Nevelőnek lenni azt jelenti, hogy sikerre vezetjük a másikat; ez pedig azt feltételezi, hogy békében élünk önmagunkkal, kedveljük a párbeszédet, a kapcsolatot, kölcsönösen meghallgatjuk egymást, és közösen hozunk döntéseket.

Fourier Péter és Alexia a nevelést keresztény szemlélettel fogják fel: nevelési tervükben központi helyet foglal el a hitéletre és az evangéliumi magatartásra nevelés. Megtanítják, hogy az elmélkedésen, Krisztus tetteinek és szavainak szemlélésén keresztül megismerjék Krisztus személyét. Tanítvánnyá (követőjévé), és apostollá (az Ő küldöttévé) válni, hogy másokkal együtt formáljuk az Egyházat, és az Örömhírt mindenhol megosszuk, és elterjesszük.

„Nevelni annyi, mint megváltoztatni a világot”. Fourier Péter és Alexia próféta útra léptek, amikor a nevelésben egyszerre sejtették meg a belső egységre talált személyiség építését, és egy olyan Egyház felépítését, mely nyitott a más felekezetből valók befogadására. Ebben a korban ugyanis Lotaringia minden téren – politikai, kulturális, és vallási téren is – átalakulásokon megy át. Ez a nevelési küldetés minden eddigénél inkább aktuális: fontos, hogy mindent bevessünk annak érdekében, hogy ma is szembe tudjunk nézni az ifjúság nevelésének, a hit továbbadásának, az Evangélium szerinti igényes életre való bátorság kihívásaival.

Fourier Péter azt mondja, hogy Alexia és társai elsősorban a „szegény és gazdag” lányok szolgálatában álló tanítónők, és hogy a tökéletesség és az életszentség útján mélyebben elköteleződjenek, szerzetesnők kívánnak lenni, és

közösségben akarnak élni. Fourier Péter azt szeretné, hogy a tanítást a Rendben mindenhol, és minden korban lehessen gyakorolni:

„A Rend minden Kolostorára nézve kötelező, hogy a lányok oktatását folytonosan fenntartsák, és ezt Szent Rendjük lényeges és legfőbb részének tekintsék; mint ilyet, tartsák becsben, őrizték meg és ékesítsék: és soha ne hagyják el, vagy ne egyezzenek bele abba, hogy elhagyják...” (1640-es Konstitúció, 3. Rész, XIX)

Alexiával együtt imádkozunk :

Istenem, elhatároztuk, hogy serényen fáradozunk a világban élő lányok oktatásán, akik bár kicsinyek, Isten Egyházának mégsem kicsi, vagy hitvány részei.

Minden kis diák részesüljön hű nevelésben, minden jó dolgot gyakorolva és abban előrehaladva; azokkal a jobb más eszközökkel is, amire a jövőben Isten Szentlelke, kegyelméből közösségeinket tetszése szerint indítja.

ÁMEN

POUSSAY: AZ ELSŐ ISKOLA

Megismételhetetlen kicsi lelkek, Jézus Krisztus vérének bíbora ragyog mindegyikteken, bármi másnál jobban szeretlek titeket. (Le Clerc Alexia)

Nagyon szükséges és mindenképpen ajánlatos, hogy a lányokat idejekorán, minden igyekezettel és hűségesen kezdjék el oktatni... Amikor majd idősebbek lesznek és családanyák válnak belőlük, akik otthon maradnak, hogy irányítsák gyermekeiket, szolgálóikat és szolgálóikat, és az egész háztartást vezessék; fiacskáiknak, vagy kislányaiknak meg tudják adják az első és legfőbb táplálékot, hogy legyen elképzelésük és álljanak akár egész életükre szóló példák előttük arról, hogy mi a jó és mi a rossz, és ezek verjenek gyökeret lelkükben. (Ideiglenes Szabályzat)

Szelíden, lépcsőről-lépésre, a körülményeknek és a képességeiknek megfelelően tanítsák meg őket arra, hogy mindig legyenek készek és serények, és Isten szolgálatában teljes egészében megtegyenek mindent, amit csak kér tőlük. (1640-es Konstitúciók, 3. Rész. A Lányok oktatásáról, IX,7)

Fourier Pétert régóta foglalkoztatják korának nyomorúságai, az Egyházban való megújulás, az ifjúság nevelése. A fiúk számára sok egyetem és középiskola létezik, a kisgyermek számára azonban szinte semmi sincs. A meglévő iskolák sokba kerülnek, lányokat és fiúkat is felvesznek, és csak közepes szintű tanítást nyújtanak. 1598. január 20-án, kinyilatkoztatásban érez indítást arra, hogy kislányok számára ingyenes iskolákat hozzon létre. A Notre Dame Női Kanonok- és Tanítórend Konstitúcióiban hangsúlyozza e nevelési terv szükséges voltát:

„A fiatal diákok, bár még csak gyermekek, Isten Egyházának mégsem kicsiny, vagy hitvány része. Már mostantól fogva, és néhány éven belül, nagy jó tettekre lehetnek képesek. Éppen ezért nagyon hasznos, sőt egészen szükséges, saját maguk, és édesapjuk, édesanyjuk érdekében, és azoknak a családoknak érdekében, akiket majd ők fognak irányítani, valamint a nemzet érdekében, hogy idejekorán jó nevelésben részesüljenek, és hogy gondosan megtanítsák őket az Isten félelmére, s mi több, ha lehetséges, néhány más dologra is, ami segítheti őket élni, mégpedig jól élni.” (1640-es Konstitúciók, 3. rész)

Fourier Péter sejti, hogy ennek az – úgy nevelési, mint politikai – tervnek a megvalósításában nyer értelmet az Alexia által akart „új ház”.

Az Alexia életében történt változások elégedetlenséget váltottak ki szüleinél, akiket bántottak a lányukról terjedő szóbeszédok és rágalmak. Alexiát különböző kolostorokba küldték. Fourier ezt azzal orvosolja, hogy feltárja a helyzetet a Poussay Apátságban lévő két hölgy, d'Aprémont Judit és Fresnel Katalin előtt, akik ismerik Alexiát és az ő terveit.

Ők arra kérték szüleimet, hogy engedjék meg, hogy velük menjek, amibe azok beleegyeztek. (R.16)

1598. május 20-án Alexia és társai megérkeznek Poussaybe, ami Mirecourt-tól körülbelül egy mérföldnyire, Mattaincourt-tól pedig másfél mérföldnyire van. Az oda vezető út a Madon völgye felett húzódik. Itt gyűjti össze Fourier védenecit, hogy velük együtt különböztesse meg jövőjüket. Ezt a megkülönböztetést imádságban és elmélyült gondolkodásban, egy fajta lelki gyakorlatban végezték. E megkülönböztetést követően nyitották meg az első ingyenes iskolát paraszti sorban élő családok kislányai számára. Ez a kis kétszintes ház ma is megvan: a bejáratnál egy felirat jelzi, hogy itt volt az első iskola; az utca, melynek végén található, Le Clerc Alexia nevét viseli.

Fourier Péter bemutatja nekik, milyen legyen a tanítónő élete: igyekezzenek „helyesen élni, és legyenek minden erény tökéletes tükörképei”. Isten legyen minden fizetségük, „első és legfontosabb szándékuk” az oktatás legyen. Mi a javasolt program? Az 1640-es Konstitúciók szerint :

- Igyekezzenek bemutatni kisdiajkajknak mindazt, amit a világban élő lányok megtanulhatnak, és gyakorolhatnak annak érdekében, hogy Istennek, édesapjuknak és édesanyjuknak a tetszésére legyenek;
- Tanítsák meg nekik az imádságot, a szentgyónást, a szentáldozást. Azt, hogy gyűlöljék a bűnt, és féljenek attól, hogy Istent megbántsák. Az erény szeretetét, és azt a határozott és állandó szándékot, hogy egész életük során Isten tetszésére legyenek. Az udvariasságot és illendőséget gesztusaikban, szavaikban és cselekedeteikben. Tanítsák meg őket írni és olvasni, számolni, varrni és különféle becsületes, és lányokhoz illő kétkezi munkákra, ami valamilyen előnnyel is jár majd azokra nézve, akik elsajátítják, és a későbbiekben használni kívánják.

Vagyis, tanítsák meg a kislányoknak „a keresztény oktatást és jámborságot”, az engedelmességet és a szülei iránti tiszteletet, segítsék őket abban, hogy újra megtalálják a keresztségükben kapott eredeti tisztalelkűséget, és hogy hogyan váljanak szentté; valamint azt, amivel a későbbiekben majd becsületesen megszerezhetik megélhetésüket. Megtalálhatjuk itt annak előképét, amit a II. Vatikáni Zsinat a későbbiekben erőteljesen hangsúlyoz: mindnyájan meghívást kaptunk az életszentségre.

Milyen nagy gonddal szervezik az első szerzetesnők a tanév kezdetét. Sok a tennivalójuk: jó tollakat vágni, jó kis tollkést készíteni, jó tintát, mivel attól „lesz ragyogó az írás”; a fekete táblát a falra rögzíteni, szemben a diákokkal, hogy oda irányítsuk a figyelmüket, és ösztönözzük őket. ... Szentírási részleteket fognak színpadon bemutatni, a jeleneteket a gyermekekkel is megtanítják, és szüleiket is bevonják: meghívják őket, hogy vegyenek részt a színi előadásban. Ez is a szülők evangelizációjának egy formája!

Fourier Péter kihangsúlyozza a gyermek iránti tiszteletet, úgy az oktatásában, mint a vallásuk terén:

„Ha néhány kislány ebből az úgynevezett vallásból [az úgynevezett megreformált, vagyis protestáns vallásból] való, akkor szelíden és szeretetteljesen bánjanak vele, ne engedjék meg, hogy a többiek bántsák, szidalmazzák, vagy bosszantsák őket. Ne erőltessek, hogy tévedésüket elhagyják, és ne szóljanak nekik közvetlenül vallásuk ellen... jutalmul pedig ne szentképeket adjanak nekik (ami megütközést kelthetne bennük) hanem valamilyen díszes papírt, vagy egy szép író tollat.” (Fourier Péter, Levél a Metz-ben élő nővéreknek, 1624. február 26.)

Alexia minden nap ott áll az iskola küszöbén, hogy fogadja az anyukákat, akik jönnek, hogy a nővérekre bízzák gyermekeiket. Mosolya és szélesre tárt karja gyorsan eloszlatja a gyermekek félelmét, akiknek el kell engedniük édesanyjuk kezét.

Megszólal a csengő. A gyermekek padjuk előtt állnak. Alexia üdvözlő szavakat intéz hozzájuk, majd imádkozni kezdenek. A többi tanítónő a diákokat kíséri.

A szünetben hallhatjuk vidám csevegésüket :

- Ma számoltam. Tudod, mennyi 4+4?
- Természetesen 8.
- Nem, az két nulla ! Mert ha két nullát egymásra teszel, akkor pont egy 8-ast kapsz!

Egy másik kislány így kiált!

- Pompás! Uzsonnára cseresznyét kapunk!

Az iskolai órák gyorsan eltelnek, a gyermekeknek örömet okoz a tanulás, a növekedés, az, hogy megismerkednek a Szentek tudományával és az emberi tudományokkal.

A születő Rend „oktatói táplálékát” négy kontinens fiataljaival és felnőttek nemzedékeivel osztották meg, ahol a Rend napjainkban is jelen van. Mindenki meghívást kap arra, hogy táplálkozzon belőle, hogy „együtt növekedjünk”.

Alexia Anya, íme a gyermekeid,
add, hogy a nyomodba lépjünk:
mindig azt tegyük, ami Istennek tetsző,
fogadjuk el Szeretetét, még ha bele kell is halni.
Ez a te szentségednek titka.

MÁRIA ALEXIA ÉLETÉBEN

Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepének előestéjén – amelyet különös áhítattal szeretek, mivel azt mondták, ez a születésnapom és keresztelésem napja – arra készültem, hogy e napot a tőlem telhető legünnepélyesebbé tegyem. Miasszonyunk megjelent nekem, karjában Kisfiával, akit átadott nekem, és azt mondta, hogy tápláljam, amíg felnő. Ami azt jelenti: hogy dicsőséget szerezzek neki. (R.23)

Alexia, mivel Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepén született, és e napon keresztelték meg, nagy tisztelettel viseltetett Mária iránt, aki életében és művében mindig jelen van, és Szent Fiához vezeti őt. Csodálatos egybeesés! Alexia azon a napon részesül a keresztség kegyelmében, amikor az egészen tiszta Szűz aláveti magát a törvény által előírt tisztulásnak. Egész élete során, minden erejével azon van, hogy megőrizze ennek ragyogását, a tisztaságot, és azt a vágyat, hogy Istent egész lényével szeresse. Nézzük, hogyan élte ifjúsága első éveit:

Tizenkilenc, vagy húsz éves koromban választottam ezt a hivatást. Úgy emlékszem, hogy e húsz év alatt egyetlen jó szentgyónást végeztem, megvallva azokat a bűnöket, melyeknek tudatában voltam, hogy fiatalon elkövettem; mivel véletlenül a kezembe akadt egy könyv, melyet elolvastam, és ez a könyv szentgyónásra ösztönzött: egy fiatalember tréfából vetette oda az ágyamra, amikor hosszan tartó lázban szenvedtem. Az említett könyv néhány tragikus történetet tárgyalt olyanokról, akik nem akarták megvallani bűneiket, mivel szégyellték azokat. Azonnal jobban lettem, elmentem gyónni, és még legközelebbi társaimat is magammal vittem, szívükbe vésve ugyanazt a félelmet, amit én magam képzeltem el a pokolról. (R.2)

Még egész fiatalon elmegy Remiremont Notre-Dame templomába.

Volt bennem némi áhítat Miasszonyunk és Szent Anna iránt, olyannyira, hogy a világ megítélése szerint jó és áhítatos lánynak tekintettek. (R.3)

Miasszonyunktól bátorítást kap, hogy jobban megélje keresztény életét.

E szentgyónás óta egyszer úgy tűnt álomban, mintha az említett Város templomában lettem volna, amelyet Miasszonyunknak szenteltek, és itt

szentmisét hallgattam; amikor pedig a felajánlásra mentem, megláttam a Szüzet. ... Megálltam tőle távol, mivel méltatlanságom miatt nem mertem közelebb menni; ő ezt látva e szavakkal szólt hozzám: „Jöjj leányom, s én elfogadlak, mert amikor még bűnben voltál, Fiamnak kedves dolgot cselekedtél azzal, hogy gyóntál.” Noha ekkor ezt álomnak tartottam, mégis elhatároztam, hogy sokkal nagyobb áhítattal viseltetem Miasszonyunk iránt, és gyakrabban járulok szentgyónáshoz. (R.4)

Fourier Péter ezt tanácsolja a nővéreknek: „Legyen bennük mindig nagyon heves vágy arra, hogy szeressék Urunkat, és amennyire tudnak, minden dologban a tetszésére legyenek és kedvesek legyenek előtte. Ezt a szent vágyat pedig nem tudnák határozottabban és nyilvánvalóbban kifejezni előtte, mint azzal, hogy még gyöngédebben szeretik azt, akit Ő minden teremtményei között a legjobban szeret, tudniillik az Ő tisztaságos és nagyon szent Anyját, a Boldogságos Szüzet. ... Folytonosan tanulják – közösségeikben és mindegyikük külön-külön is – ezt a gyöngéd szeretetet, hódolatot, és hogy ezt mindenféle tiszteletadással és hálával, és a számukra lehetséges legsajátosabb módokon kifejezésre juttassák. Már kiválasztották őt, mint Anyjukat, Úrnőjüket és Pártfogójukat...” (1640-es Konstitúciók, 2. rész, C.XI)

Alexia családja kezdettől nem fogadta el hivatását; édesapja, akit tekintélyes emberek és az Egyház más személyiségei beszéltek erre rá, több alkalommal közbelép, hogy a többi nővérrel együtt elvigye őt, véget vessen új életmódjának, és Verdun-be küldje.

Mikor láttam, hogy minden oldalról szorongatnak, Istenhez és az ő Szent Anyjához fordultam, és az egész ügyet nagyon buzgón nővéreim imájára bízam. ... Úgy tűnt, mintha az egyik nővérünk, vagy inkább Szűz Mária ebben a formában, a karjaimba adta volna a Kis Jézust, s azt mondták, hogy tartsak ki eredeti hivatásomban, és semmit se féljek, ő lesz a reménységem. Amikor e Gyermeket karjaimban tartottam, a lelkem nagyon megvigasztalódott. (R.22)

A Notre Dame Női Kanonok- és Tanítórend lelki inspirációjáról szólva, Fourier Péter különösen egy olyan eseményre mutatott rá, ami Mária és Jézus életében történt: a Kánai menyegzőre. Erre az ünnepre meghívták Máriát, valamint Jézust és tanítványait. ... Lehet, hogy a násznagy nem számított egyszerre tizenhárom vendégre; talán miattuk „fogyott el bor”? Mária azonnal észrevette mások szükségét, és a Fiába vetett feltétlen bizalomról tesz bizonyosságot. Még egyszer „világra hozza” őt Megváltói küldetésére, amikor arra indítja, hogy megkezdje csodatetteit. „Kinyilatkoztatta dicsőségét, tanítványai pedig hittek benne.” (Jn 2,11) Ez az első csodajel, mint ahogy az összes többi, ami ezt követi, a Kereszt végső jelét is beleértve, azt jelzi, hogy Isten terve valóban a bőséges élet.

Mária szolgálkhoz intézett szavai: „Tegyétek, amit mond”, arra hív másokat, hogy a nyomába lépve cselekedjenek. Ez a tettekre való felszólítás megújítja a népnek a Sínain

kötött Szövetségkor való engedelmisségét, mikor az így válaszolt Mózesnek: „Megtesszük mindazt, amit az Úr mondott.” (Kiv 19,8). A cselekvés teszi fel a szóra a koronát, a Kánai csodatettben Mária közvetlenül együttműködik, és az új üdvösség korszakát nyitja meg, amikor Jézust arra ösztönzi, hogy végbevigye a csodát, a szolgálókat pedig megkéri, hogy fogadják el őt. Mária ott van Jézus szolgálatának a kezdeténél és végénél, és kifejezi belé vetett bizalmát.

A Szerzetesnők folytonosan szívük legmélyére vésve őrzik ezeket az oly gazdag és oly isteni szavakat, melyek Mária ajkáról valók, és gyakran ismétlik: „Tegyetek meg mindent, amit Fiam mond nektek.”

Csakis azt szeressék, és mindazt, amiről tudhatják, hogy Mária leginkább szerette, mint az alázatosságot, a tisztaságot, a szeretetet, a szerénységet és a türelmet. (1640-es Konstitúciók, 2. rész, C.XI)

Alexia, mint a hitben való zarándokutató éli hivatását és nevelői küldetését, Mária társaságában, aki mindig Krisztushoz vezetni őt. Miközben tapogatózik abban a műben, melyre Isten szánja őt, Alexia Máriára bízta magát, aki megerősíti őt hivatásában és küldetésében.

Mindig nagy áhítattal töltött el, amikor láttam, hogy terveink Szűz Mária pártfogása alatt állnak. És mindig erős a bizalmam az ő segítségében, ezért mindent Fia által és Mária által kérek Istentől. (R.18)

Amikor kísértések gyötrik, és megjelenik a reménytelenség:

A Szent Szűzhős folyamodtam, a szomorúak anyjához, és esdve kértem őt, mivel az ő pártfogása alá helyezkedtem. (R.27)

Miután a kísértéstől több, mint két éven át szenvedtem, egyszer, Mária születésének ünnepén, amikor Mattaincourt-ban hallgattam a vesprást, és ott éppen az Ave Maris Stella-t énekelték, a Szent Szűz felé emeltem lelkemet és reményemet, alázatosan kérve őt, hogy nyerje el Fiától számomra azt, hogy e kísértésben soha ne bántsam meg őt... Attól fogva teljesen megszabadultam ettől a kísértéstől. (R.32)

Alexia egész élete során Szűz Mária volt számára az Istenhez és másokhoz vezető út; minél jobban szereti Máriát, annál inkább megkapja azt az adományt, hogy be tudjon hatolni az isteni titkokba, a vizet finom borrá, a nehézségeket reménységgé tudja változtatni.

Alexiával mi is fordulhatunk ezzel az imával a Világosság Asszonyához :

Te, aki Fényesség vagy, taníts minket imádkozni.

Te, aki Gyöngédség vagy, taníts minket szeretni.

Te, aki jóság vagy, taníts minket másokkal osztozni.

Te, aki Békesség vagy, taníts minket megbocsátani.

(A Bretagne-i Perros-Guirec Notre-Dame de Clarté templomában, a Szent Szűz szobrának lábánál található ima).

ALEXIA BELSŐ IMÁJA

Alexia nagyon csendes lány volt, és amennyire az ügyek lehetővé tették számára, összeszedettségben élt. (ES 172. old.)

Azt mondta, hogy e Rend szerzetesnőinek, hivatásuk kezdetétől fogva hozzá kell szokniuk ahhoz, hogy mindig Isten előtt járjanak és a szív egyszerűségében keressék őt. Ezáltal eljutnak a tökéletes egyesülésre, műveik kedvesebbek lesznek Urunk előtt, és még szorosabban a nyomában járnak. (ES 110. old.)

Alexiában hivatása kezdetétől fogva él az a mély vágy, hogy szeresse Istent, és hogy minden tőle telhetőt megtegyen dicsőségéért; mindig az a szándék vezeti, hogy a lehető legtökéletesebb módon tisztelje és dicsőítse Istent; ezért vállal nagy bűnbánati cselekedeteket és önmehtagadásokat, és folytat Istennel való beszélgetéseket. A nappalok és éjszakák nagy részét belső imában tölti, s ettől semmi nem tudja eltéríteni.

A belső ima annyit jelent, hogy Isten jelenlétébe helyezkedünk és a Szentlélek világosságát kérjük. Ennek érdekében hosszabb időket töltünk szemlélődésben, találkozunk az Igével, őszintén társalgunk az Úrral, igyekszünk felfedezni Isten tevékenységét, és hogy hogyan folytatja tovább művét. Ő az, „aki a bennünk működő erővel mindent megtehet, azon fölül is, amit kérünk vagy megértünk.” (Ef 3,20)

Az ima fokozatosan megváltoztatja Alexia szívét, nem is tudja, hogyan: Istent helyezi élete középpontjába. Más gondolkodásmód járja át, más vágyak élnek benne, mint a hiábavalóságoké. „Megtért” lelke megnyílik az élő Isten misztériuma előtt, akivel meghitt barátságba került:

Felajánlottam, hogy ezentúl tetteimben éppen annak ellenkezőjét teszem, és mindent megteszek, amiről úgy gondolom, hogy kedvesebb Isten előtt, legyen az akár a halál. Úgy éreztem, mintha kivették volna, ami bensőmben volt, és másik lelket helyeztek volna oda. (R.8)

Az első nővérek ezt a tanúságtételt hagyják ránk: Alexia Istennel való folytonos egysége, és az a vágy, hogy megtegyen mindent, ami az Ő akarata, tökéletes szeretetének helyes és nyilvánvaló bizonyítékai. Lelki előadásaiiban nővéreit arra buzdítja, hogy munkálkodjanak azon, hogy rombolják le magukban a természet és a régi ember lelkületét,

ami csak kevélységre és önmaguk keresésére vezet. Igyekezni kell, hogy ezt bármi áron legyőzzük, Jézus Krisztus Lelkébe öltözködjünk, és mindent Benne cselekedjünk. Gyakran ismétli :

Mindent Jézussal cselekedjünk, és mindent vele szenvedjünk el, Jézus Lelkében, hogy a nagy Szent Pállal mi is elmondhassuk : „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem.” (Gal, 2, 20).

Ez azonban nem adatik meg neki belső küzdelem nélkül. Alexia a lelki szárazság időszakain megy át, ezeket az éjszakákat elfogadja, és még inkább megérti saját semmi voltát :

Mindamellet, mostanában igen gyakran szárazságban vagyok, minden áhítat nélkül, sötétség van az értelmemben, zavaros gondolatok töltenek be (...), nagyon szeretem a „De profundis” zsoltárt, mivel semmi voltam és ürességem mélységéből kiáltok a felfoghatatlanul hatalmas és nagy Istenhez. (R.34)

Kevésbé zord módon, de Isten csendjét és visszafogottságát is tapasztalja Alexia. Amikor azt mondjuk, hogy Isten csend, akkor az emberek világához képest abszolút természetfeletti voltát fejezzük ki. Igéje a csendjéből tör elő: „Mialatt mély csend borult mindenre, s az éjjel sietős útja közepén tartott, mindenható Igéd az égből, királyi trónodról ott teremtett a pusztulásra szánt föld közepén.” (Bölcs 18,14-15). Jézus földi élete egyszerre a szó és a csend misztériuma. Az Evangélium elmondja nekünk, hogy Jézus felment a hegyre imádkozni, és az egész éjszakát Isten imádságában töltötte. Minden más ezután jön: találkozás a tömegekkel, a tanítványok kiválasztása, a gyógyítások...

Alexia is állandóan Isten felé fordul, gyakorolja az imádságot, a dicsőítést, a hálaadást és a közbenjáró imát. A Szentlélek jelenléte a folytonos imádságra, a tevékenységben való szemlélődésre nevelte őt.

Amikor Alexia elkezdi új életét, akkor szülei, akiket bántottak a mendemondák és a rágalmak, úgy határoznak, hogy Szent Erzsébet Nővéreinek rendházába küldik őt:

...Egész idő alatt, amíg ott voltam, sokat szenvedtem lelkem nyugtalanságától, és az éjszaka legnagyobb részében, amit imádságban töltöttem, gyakran sírtam. (R.16)

Imája meghallgatásra talál: d'Apremont asszony és Fresnel asszony közbenjárásának köszönhetően szülei megengedik, hogy velük menjen. Alexia így tovább folytathatja nevelői küldetését.

Alexia imádságában hordozza mások gondját. Mivel a Jülich-clevei örökösödési per idején – 1609-től ez a német hercegség egy hosszú örökösödési per színtere és tétje volt – Alexia Verdunben előljáró, így eljutnak hozzá a külső események visszhangjai: a várost a legszörnyűbb veszedelmek fenyegetik, melyek a hadsereg Lotaringián való átvonulásával járnak. Annak hírére, hogy Verdunt ostrom alá vetik, Alexia állhatatosan könyörög Istenhez, hogy óvja meg a várost, és nyugtassa le a haragot.

Isten irgalmára számít, és bizonyos abban, hogy közbenjárása meghallgatásra talál; éppen bizalma által beelát a jövőbe. Verdun lakói megmenekülnek, de a szegény parasztembereknek sok szenvedésben lesz része (vö. R. 39). Bizalma nem csalatkozik, a katonai műveletek Verduntól távolabbra helyeződnek.

Istenbe vetett erős bizalmában Alexia kis „csodákat” visz végbe. A Mattaincourt-ban Alexiával élő első szerzetesnők csoportjának legelső évében az egyik nővér gyomorfájásban szenvedett, ami életük szigorúságából adódott. Amint valami ételt magához vette, az heves fájdalmak közepette azonnal visszajött. Alexia imádkozik Istenhez, és abban reménykedik, hogy Ő majd meggyógyítja a nővért. Megparancsolja a nővérnek, hogy engedelmességből tartsa meg az ételt. S így is történik, a nővér még abban az órában teljesen meggyógyul ebből a kellemetlenségből.

Halála előtt két-három évvel, Alexia amennyire csak tud, visszavonul a társalgásoktól és minden olyan üggyől, ami nem feltétlenül szükséges, és már csak az Istennel való egyesülést keresi; gyakran mondja a nővéreknek: *„Minek szórakozunk? Csak Isten szeretetéért kell élnünk, a kis semmiségek kacatjai pedig sokszor elvonnak minket egy ily nagy jótól.”* Annyira lefoglalja őt Isten, és annyira elmerül Benne, hogy gyakran komoly erőszakot kell vennie magán, hogy ebből kilépjen, és a rábízott külső dolgokkal foglalkozzon.

Alexiának egészen sajátjává válik ez a *Krisztus követéséből* való ima :

Ezért imádkozom, ez után esengek, hogy veled egészen egyesüljek. Te bennem és én tebenned, s hogy így együtt maradjunk: ezt add meg nekem.
Valóban te vagy ezek közül kiszemelt kedvesem, lelkem abban lelte meg örömét, hogy élete minden napján veled lakozzék.

EXTÁZISAI ÉS LÁTOMÁSAI

Lelkem pedig nagyon megalázkodott, és Isten ismeretének igen magas dolgaira jutott. Erről semmit nem tudnék elmondani, hacsak azt nem, hogy Isten tiszta szellem, és én nagyságából és tökéletességéből csak egy apró töredéket ismertem, és még hallottam valamit a Szentháromságról, akit a Három Egyben imádtam, különösen az Ő szeretetüket és egységüket. Ez a nagyság mindig mintegy a lelkembe volt vésve... (R. 23)

Alexiának látomásokban és extázisokban van része, melyek a természetfeletti világgal – Szűz Máriával, az ő Isteni Fiával és a szentekkel – való bensőséges kapcsolatát mutatják; említ más látomásokat is, melyek az ördögtől jönnek, és ezeket megtanulja felismerni.

Így válaszolt az egyik szerzetesnőnek, aki úgy gondolta, hogy az extázisok hathatós eszközök arra, hogy a lelkeket Istenhez emeljék:

Leányom, ezt elhiszem akkor, ha szilárd erény kapcsolódik hozzá, vagy ha olyan visszavonult lelkekről van szó, akiknél Isten gyönyörűségét találja abban, hogy közölje magát velük; de nekünk, akik tele vagyunk önmagunkkal és megannyi hibával, ezektől inkább félnünk kell, mint vágyódnunk utánuk. (ES 172. old.)

Fourier Péter iskolájában Alexia jobban a tudatára ébred annak, hogy Isten Fiának és Mária Fiának Megtestesülése valóság. Azon a látomáson keresztül, melyben a Gyermekeket Anyja átnyújtja neki, Mária meghagyja Alexiának, hogy táplálja és nevelje fel... és így szerezzen neki dicsőséget. De mit jelent „dicsőséget szerezni neki”? Szent Iréneusz „Isten dicsőségét” azonosítja „az élő emberrel”, és hozzáteszi, hogy „az ember élete Isten látása”. Alexia ebben a látomásban kapja meg először az apostoli életre szóló hivatását: hogy tegye meg „a tőle telhető keveset” azért, hogy a gyermekek növekedjenek testükben, értelmükben, és a szeretetben, hogy életük teljes legyen, és rátaláljanak magukban Isten képmására.

Alexiának egy másik látomása megerősíti őt apostoli hivatásában:

Ez egy bölcső volt, melybe a gyermekeket fektetik, a közepére pedig zabszalma ágat ültettek, mely ágakat és szemeket hozott. Körülvette valami, ami tartotta. E bölcső mellett volt egy óriási kalapács, ami, valahányszor a bölcső egyik, vagy másik oldalra billent, magától ráütött. Eszembe jutott, hogy a hivatás, amelyre lépek, sok üldöztetést fog kiállni, mégsem esik szét, amit ez az önmagában nagyon törékeny gabona ág akart jelenteni, melyet a kalapács sem összezúzni,

sem pedig megtörni nem tudott; és amit a Mi Urunk tett erőssé és szilárdá. (R. 45)

Ez a látomás gazdag értelmű és prófétai tartalmú: az új Rend nevelési műve igen sok nehézséget fog kiállni, úgy a körülötte lévő emberek részéről, mint az első szerzetesnők szegénysége és fiatalsága miatt: teljesen hiányzik a nevelésben való tapasztalatuk, de Alexia számíthat az Úr erejére, aki biztosítja a Rend erejét és növekedését. E helyzettel szemben türelmetlenséget érez, és felteszi magának a kérdést, vajon sikerül-e a tervük. Egy napon, amikor nyugtalansága a szokottnál is nagyobb, egy fehér szellem látomása jelenik meg előtte: Alexia keresztet vet, amitől az azonnal eltűnik. Megérti, hogy az ördög műveli, hogy ő a bizalmatlanság és türelmetlenség ilyen állapotába kerül, új reménységre jut, és megújul Istenbe vetett bizalma, aki egész élete során mindig előtte járt, kísérte, és követte őt.

Alexia olyan látomásokban is részesül, melyekben a Rend jövőjét látja meg. Amikor Nancyban tartózkodott, szeretett volna megszerezni egy tágasabb házat, ahol a közösséget jobban elhelyezheti, de egyetlen dénárja sem volt; ráadásul a telkek és a házak Nancyban rendkívül drágák voltak. Egy éjszaka, álmában Miasszonyunkat látja, aki egy régi falon áll, és arról panaszkodik neki, hogy ezen a helyen lemondanak róla. Amikor Alexia felébred, azon gondolkodik, hol is található egy házat? Másnap eljön a nővérekhez Lotaringia prímása, és felajánlja nekik, hogy vásárolják meg Nancy-la-Vieille-ben a Notre-Dame Kolostort, ami eladó, mivel a bíboros kitette a szerzetesnőket ebből a házból, mert azok elutasították az általa előírt újítást. A nővérek, sok ellenkezést követően elhatározzák, hogy hatezer frankért megvásárolják ezt a kolostort. A Gondviselés hozzásegítette őket e ház megfizetéséhez!

A látomás Alexiánál olykor elragadtatássá válik, leírja azt, amikor Isten látogatását tapasztalja, és feljegyzi, hogyan hatott vissza ez a szervezetére: nem lát, nem hall, és azt sem tudja, hogy hol van; Istenbe merül, Isten pedig elmerül benne. Abban a kiváltságban van része, hogy egy rövid pillanatra része lehet a boldogító színe látásban; ebből az élményéből erős vágyat őriz meg; „*az isteni tökéletességek után vágyódik és áhítózik*”. A természetfeletti Isten szemlélése Jézus Krisztus szent emberségének szemlélésében folytatódik.

Alexiának végül ördögi látomásokban is része van, aki meg akarja ijeszteni őt: egyik éjszaka, képzeletben négy ördögöt lát, emberi formában, amint megjelennek neki, és megakadályozzák, hogy kiáltson. Ezek a gonosz lelkek „*szennyes és borzalmas*” módon jelennek meg, és arra készülnek, hogy „*gonosz cselekedeteket visznek végbe*” rajta. Mivel Alexia nem tud védekezni, nem tehet mást, mint hogy Urunkhoz és az Ő Szent Anyjához könyörög, hogy védjék meg őt ezektől; azonnal érzi az isteni segítséget, és megérti, hogy ezeknek a gonosz lelkeknek csakis Isten akarata által van hatalmuk.

Amikor kijöttem Verdun kapuin, úgy tűnt, mintha ördögök serege vetette volna magát lelkemre; és mivel éreztem dühös támadásukat, az egész úton áhítatos himnuszokat és énekeket énekeltem, hogy ellenálljak nekik és legyőzzem őket. (R.53)

Urunk megadta nekem azt a kegyelmet, hogy kezdeteinktől fogva ne féljek az ördögtől; úgy tűnik, hogy az ő hatalma annyira kicsi, hogy azt Jézus Krisztus nevével könnyen legyőzhetjük. (R.40)

Alexia egy Urunkhoz és Miasszonyunkhoz intézett rövid imádsággal minden kísértéstől megszabadul: sőt, amikor az Úrhoz könyörög, Ő így szól hozzá: „Legyen elég neked, ha veled vagyok”. Ettől fogva többé nem hagyja el Alexiát a Szentháromság Isten, Urunk Jézus Szenvedésének szemlélése, az ő szent életének példája.

*Könyörgöm hozzád, Istenem és Megváltóm,
add meg nekünk kegyelmeidet,
hogy azon az úton járjunk,
amin tetszésedre volt, hogy példáddal előttünk járj.
S mindezt a te áldott Anyád érdemei által,
akit, az ő hathatós közbenjárása által követni kívánunk;
és ebben a reményességben,
az ő nevének és pártfogásának hajlékában
óhajtunk meghalni.*

(ES 112. old.)

ALÁZATA

Aki alázatosnak bizonyul szavaiban, gesztusaiban, beszédében, és az ügyekben is, melyeket folytat, aki türelmesen és vidáman tűri el, ha valaki megveti őt, aki nemcsak hogy nem zavarodik meg ezen, vagy nem zúgolódik miatta, hanem hálát ad érte Istennek, az hasonlatosabbá válik Hozzá. A menny valódi útját követi, és alapot vet az igazi és tökéletes békében.

Azok, akik valóban alázatosak, mindig békében élnek Istennel, az emberekkel és önmagukkal. Ami pedig még ennél is értékesebb, ellenfeleikkel is békében vannak. Az alázatos embert mindenki szereti és becsben tartja: szívesen szolgál; mindenkinek, kicsinyeknek és nagyoknak is enged, és soha nem magasztalja fel magát... (ES 127. old.)

Azok a szerzetesnők, akik Alexiával éltek, számos tanúságot hagytak alázatáról.

Mindenki, aki az Anyával tárgyalt és beszélt, mindig azt hitte, hogy „olyan kötelességének tekintette ezt, ami a tökéletesség alapja”.

Oly nagyra értékelte és annyira szerette ezt az erényt, állandóan oly nagy gonddal kérte az Úrtól, olyan hűségesen gyakorolta, másokat olyan hathatós szavakkal próbált meggyőzni róla, hogy mindenki nagyon vonzónak találta azt. Miután elhatározta, hogy életében Urunk Jézus Krisztust tekinti példának, az alázatosságot mindig Isten Fia sajátos erényének nevezte, és azt mondta, hogy ezt Ő Megtestesülésétől kezdve, egészen utolsó leheletéig gyakorolta.

Milly Angelika anyja összegyűjtötte Alexia közösségnek tartott tanításait. Íme, az alázatról tartott útmutatásai, melyeket életében próbált megvalósítani.

Urunk ezt mondta: „Aki magát megalázza, az felmagasztaltatik”. Nem azt mondta: Az, akiben meglesz az alázat erénye, hanem ezt: „Aki magát megalázza”. Elmondhatjuk, hogy Ő alázatos volt, mivel egyedül az Övé minden tisztelet, dicsőség és hódolat, és Atyja, Isten iránti szeretetből mindentől kiüresítette önmagát, azért, hogy az embert megváltsa gögjének bukásától, és

példát adjon neki arra, hogy az Ő lépteit kövesse, és legalább önmaga ismertére eljusson. (ES 121-122. old.)

Az alázat Krisztus követésének kétségtelenül a legradikálisabb módja: „Ő isteni mivoltában nem tartotta Istennel való egyenlőségét olyan dolognak, amihez föltétlenül ragaszkodjék, hanem szolgai alakot fölvéve kiüresítette önmagát és hasonló lett az emberekhez. Külsejét tekintve olyan volt, mint egy ember; megalázta magát és engedelmes lett mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig!” (Fil 2. 5-7) Krisztus „leteszi fegyvereit” a szenvedésében. Ebben áll a győzelme.

A kísértéseket egyedül az alázat győzheti le. Akkor kezdődik a bűn, amikor azt hisszük, hogy csupán saját erőnkől képesek vagyunk ellenállni. Szent Ágoston szerint, az alázat a szelíd és alázatos szívű Krisztus misztériumának a szíve. (vö. Mt 11,29). Ha alázatban élünk, akkor tudatára ébredünk annak, hogy szükségünk van Istenre és másokra is.

Az alázat szó² gyökere a *humus*, vagyis a föld, minden növény számára szükséges ahhoz, hogy virágot és gyümölcsöt hozzon; az emberi élet az alázat nélkül nem hoz gyümölcsöt. Alázatosnak lenni azt jelenti, hogy meg tudunk hajolni, kicsinnyé tudunk válni; a jászolnál le kell hajolni, hogy a benne fekvő kicsiny Gyermekeket megölelhessük, és Ő ránk mosolyoghasson. Az alázatos ember nem keresi a hiú dicsőséget, nem tetszeleg saját műveiben, és nem leli gyönyörűségét az emberi dicséreteken. Önmagát kevésre becsüli, és szívesen tekinti felebarátját magánál nagyobbak, átengedve neki azt, ami jobb. Minden jó szerzőjének Istent ismeri el, és neki tulajdonít minden dicsőséget.

Alexia az egyszerűségről is szól, mint ami az egyik legfőbb magatartás, amit Isten megkíván egy lélektől ahhoz, hogy közölje magát vele. Erre az erényre vonatkoztatta Urunknak e szavait: „Ha meg nem változtok, és olyanok nem lesztek, mint a gyermek, nem mentek be a mennyek országába” (Mt 18, 3). Az egyik szerzetesnőnek azt mondta, hogy nagyon kedveli az alázatosságot és az egyszerűséget.

Minden olyan házban, amely Alexia vezetése alatt állt, mindenki tanúságot tett arról, hogy mennyire kiváló volt az alázatosságban; magatartása alázatos volt, amikor valakit kijavított, azt is alázatosan tette, bár bátran és hatékonyan; alázatosak voltak a cselekedetei, alázatosak voltak a szavai; egyetlen alkalmat sem mulasztotta el arra, hogy megalázkodjon, amikor pedig őt magát figyelmeztették, akkor soha egyetlen szót sem mondott önmaga igazolására.

Az 1609-es év kezdetén, amikor Nancyt elhagyja, Alexia Mattaincourt-ban van, ahol Fourier Péter egy durva és ügyetlen elöljárót ad neki, aki – talán éppen Péter utasítására, hogy gyakorolja az erényét – elutasító vele szemben. Mivel Alexiának olykor szüksége van egy kis pihenésre, alázatosan és szelíden kéri elöljárójától, hogy kicsit elmehessen, és a szalmazsákján pihenessen; az elöljárónő legtöbbször kemény szavakkal utasítja el őt. Alexia ezt panaszszó nélkül viseli és folytatja munkáját, mintha jól érezné magát. Az egyik nővér, aki

² franciául az alázat: l’humilité.

Alexiát nagyra becsüli, egy napon elmondja neki, mennyire fáj látnia, hogy az előljárónő ilyen szigorúan bánik vele. Alexia így válaszol neki:

Nővérem, igaz, hogy elég hitvány vagyok, és negyed óra sem múlik el anélkül, hogy ne szenvednék, de az előljáróinkat Isten vezeti, Anyám jobban ismer engem, mint én magamat, jól tudja, hogy túl sokat dicsekszem, és igaza van, mikor ezt mondja.

Alexia nagy gondot fordított arra, hogy a szerzetesnőket és a novíciákat az egyszerűségnek és az alázatnak ebben a szellemében irányítsa, mivel azt akarta, hogy szavaikban és cselekedeteikben is őszinték legyenek, a szándékuk mindig egyenesen Istenre irányuljon, és természetük irtózzon a színleléstől, mesterkéeltségtől és képmutatástól. Ebben Fourier Péter tanítását gyakorolja, melyet a Konstitúciók Előszavában ad a szerzetesnőknek:

„Ó bölcs, bátor és derék leány..., füledet alázattal hajtsd Urunkhoz, amint azt az ő szent kegyelme által már oly nagylelkűen megtetted, amikor Ő először szólított meg: Jöjj és kövess engem...

„Itt leginkább a belsőt, a tökéletes és szilárd erényeket értékeljük: az igaz alázatot, a szeretetet, a türelmet és az összes többit, ami ebből fakad.

Alexiával együtt kérjük az egyszerűség kegyelmét:

Uram, nem fuvalkodik fel szívem,
és nem néz magasra szemem,
nem járok nagy dolgok után,
erőmet meghaladó csodák után,
hanem megnyugtattam
és elcsöndesítettem lelkemet.
Mint a gyermek anyja ölén,
mint a kisgyermek, olyan most a lelkem.

(Zsolt. 130)

MÁSOK IRÁNTI SZERETETE

Urunk azt akarja, hogy azok a szerzetesnők, akik együttesen fogadalmat tesznek arra, hogy szeretik, szolgálják, és követik őt, legfőképpen abban hasonlítsanak rá, hogy, amint Ő és az Atya egy, ők is legyenek egy szív, egy lélek Istenben...

(1640-es Konstitúciók, 2. Rész, VII,1)

E kis Rend leányainak maguk elé kell tűzniük... hogy minden igyekezetükkel azon lesznek, hogy felebarátjuk segítségére legyenek és üdvösségét keresik, minden eszközzel, amire hivatásuk kötelezi őket, és amit az Elöljárók úgy ítélnék és engedélyeznek. (ES 114. old.)

Milly Angelika Anya, aki nagyon közel élt Alexiához, azt mondja, hogy Alexia az Isten iránti szeretet és a felebaráti szeretet tökéletességét élte; a mindenki iránti megnyilvánuló figyelmességének és a másokért végzett mindennapos gesztusoknak számos tanúságát ismerjük.

Mivel felebarátjában Istent látta, gyengéden és szeretettel próbálta őt segíteni, és biztosítani számára támogatását. Amikor látta, hogy a másik szomorú és szükségét szenved, akkor oly nagy átérzéssel vett részt fájdalmában, hogy azt egészen a sajátjává tette; támogatta őt lelkiekben és az ideig tartó dolgokban, mindenféle módon, amit csak szeretetében ki tudott találni.

Türelme által oly nagy szelídségre jutott, hogy soha senkivel szemben nem volt benne sem keserűség, sem pedig megvetés; ellenkezőleg, megbocsátott, és kereste az alkalmakat, hogy szolgálja azt, aki őt üldözte, vagy rágalmazta. Általában csak kérő és a szelíd szavakat használt; nagy szeretettel és tisztelettel engedelmeskedtek neki. Különös adománya volt arra, hogy felebarátja hibáit elviselje, és mindenféle hangulathoz alkalmazkodjék; amennyire csak lehetett, megbocsátotta apró gyengeségeiket, és nem tudta elviselni, ha a jelenlétében, vagy máshol, helytelenítették, vagy rosszalták ezeket. A szerzetesnőknek állandóan a szelídség és szeretet lelkületét, az egymás iránti megbecsülést és tiszteletet ajánlotta; amikor észrevett valamilyen hiányosságot, azonnal kijavította őket, értésükre adva, hogy mennyire Istennek tetsző dolog a leereszkedés, a másik elviselése, és hogy ezt mily nagy gonddal kell gyakorolni.

Ha valamelyik szerzetesnő gyengélkedett az órákon, akkor meglátogatta, és kiküldte őt, hogy néhány percre könnyítsen rajta, ezalatt pedig átvette a feladatait. Amikor gyengélkedett, és valamit küldtek neki a kolostoron kívülről, akkor azt megosztotta a többiekkel, és a betegeknek küldte, inkább keresve mások enyhülését, mint a sajátját.

Alexia azt óhajtja, hogy az elöljárók kiválóak legyenek a szeretetben, és a szerzetesnőkkel az anyai szeretetnél is nagyobb gyengédséggel bánjanak. Legyen gondjuk arra, hogy minden lelki és testi szükségletükről gondoskodjanak, különösen a szegény betegek szükségleteiről, és ne csak azokat a gyógyszereket adják meg nekik, melyeket az orvosok elrendelnek, hanem legyenek finom húsételeik és valamilyen, a betegségüknek megfelelő más finomság is; de ne feledkezzenek meg arról, hogy a szerzetesi élet a szegénység állapota.

Mattaincourt-ban a tisztelendő atya rábízta a plébánia szegény betegeinek gondozását. Otthon, a saját költségükön, szűkös lehetőségeik között készítette el számukra mindazt, amire szükségük volt. Összeállította számukra a levest, adagjukat a sültből, friss tojást küldött nekik, gondja volt arra, hogy a betegszobában mindig legyen cukor, mandula, édesgyökér, hogy teát és kompót készíthessenek, ami a szegény betegek enyhülését szolgálja; még ágyak is voltak, valamint takarók párnák, és ágyneműk, melyeket arra szántak, hogy a legszegényebbek használhassák.

Amikor Nancyban, a Notre-Dame Kolostorban lakott, egy jóra való hölgy társaságában gyakran elment, hogy meglátogassa a város környékén, nyomorúságos kis földalatti kunyhókban lakó szegény, elhagyott betegeket. Mindig elvitte nekik a tőle telhető kis segítyt, elkészítette az ágyukat, sebeiket rendkívüli örömmel kötözte be, leült melléjük, hogy vigasztalja, és betegségük és a szegénységük türelmes elviselésére buzdítsa őket. Azokat a szegény gyermekeket, akik ótvarosak voltak, meggyógyította, ami azzal járt, hogy bekötözte és két-három hónapon át ápolta őket; egy anya gondosságával látta el minden szükségletüket; egyetlen olyan alkalmat sem vesztegetett el, amikor felebarátja személyében Isten iránti szeretetéről tanúskodhatott.

A kolostorban az volt a jámborsági cselekedete, hogy ünnepnapokon elküldött, hogy látogassák meg a börtönben lévő foglyokat, alamizsnája pedig kenyér, bor, és lekvár volt; a foglyokban szívesen tisztelte azt a megaláztatást, amit Urunk hordozott a mi bűneinkért, ezzel kötelezve el őket arra, hogy Istent jobban szeressék, és elismerjék az irántuk megnyilvánuló szent Gondviselést.

Jósága arra az elhatározásra bírta egy asszonyt, hogy tisztességtelen cselekedetét elhagyja:

Egy napon a kolostori számtartó valamilyen élelmet vásárolt egy falubelitől, és miután kiszámolták, hogy mennyi pénzzel tartozik neki, betette a forgófülkébe, és mondta az asszonynak, hogy vegye el, amit az meg is tett és a járandóságát zsebre tette; majd pedig azt állította, hogy a forgófülkében nem volt semmi, és szitkozódva állította, hogy nem vette el. Az Anya ekkor érkezett, s nagyon mélyen érintette, mikor azt látta, hogy Istent szándékosan megsértik. Figyelmeztette az asszonyt Isten félelmére, és arra, hogy az üdvösségét a világ minden javánál többre kell tartani; elrendelte a számtartónak, hogy a jelenlétében fizesse ki

őt másodszer is, a szerencsétlen asszony pedig nagyon elégedetten távozott. Az Anya még abban az órában térdre borult, és a vele lévő két, vagy három szerzetesnőt is letérdeltette, és teljes szívükből kérték Istent, hogy könyörüljön e szegény asszony tudatlanságán; az azonnal visszatért, s nagy zavarban hozta vissza a pénzt, amit elvett, bocsánatot kérve tőlük. Az Anya, miután két-három tanító szót mondott, az összes pénzt visszaadta neki; mivel az elismerve bűnét, megalázta magát, azt akarta, hogy „a pénz maradjon nála, de ez soha többé ne ismétlődjék meg.”

Urunk egy találkozás által tárta fel neki, mennyire kedvesek voltak előtte a felebarát iránti szeretetének cselekedetei; egy napon Pont-à-Moussonból jött Nancyba, a város egyik becsületes polgárának kíséretében, akit De Condé Klaudia Asszonynak hívtak, és igen erényes és lelki asszony volt. Leszálltak és átmentek egy nagy réten, ahol egy leprással találkoztak, aki alamizsnát kért tőlük. Az Anya adott neki, majd letérdelt, és nagy tisztelettel megcsókolta a kezét. A vele lévő hölgy nem is tudta, hova legyen örömeben, ily nagy jámborság és önmegtagadás láttán; szelíden nézte mindezt, de semmit sem mutatott ki: a leprás azonban egyszeriben eltűnt... Amikor az Anyát ily rendkívüli áhítatban látta, oly mély tisztelet ébredt benne iránta, hogy soha nem merészkedett arra, hogy mindezt egyetlen szóval is említse neki.

Ez a figyelmesség Isten és felebarátjaink iránt egyet alkot. Alexiával együtt mi is kérhetjük ezt Istentől, déli imánkban.

Urunk, Istenünk, add meg nekünk,
hogy Krisztusban mindig egységben maradjunk,
mert ő maga szeretetünk köteléke,
és szeretetünk felfakadó forrása.
Aki Veled él és uralkodik mindörökkön örökké.
Ámen

KITARTÁSA

A négy szemközt adott tanításaiban Alexia azt mondta, hogy a türelem a szentek erénye; elnyeri számunkra a valódi belső béke jutalmát. Urunk azt mondta: „Ha béketűrésben éltek, akkor uralkodni fogtok lelketeken.” S Alexia hozzátette: „Az egész tökéletesség legrövidebb útja abban áll, hogy Isten szerelméért szívesen szenvedünk. Talán nagyon nehéz olyan dolgot szeretni, amitől a természet irtózik, és amit mindenki, még a lelki emberek is kerülni igyekeznek, hacsak nem az igazi világosság világosítja meg őket, hogy izleljék és lássák, milyen sok édességre találhatunk a szenvedés királyi útján.” (ES 144. old.)

Alexia nem titkolja, hogy egymással ellentmondó élményeket élt át, hogy mindenféle szellemi és testi kísértéseken ment keresztül, hogy sokféle vágyat érzett, s hogy elkezdett egy nevelési művet..., de e tapasztalatok közepette minden körülmények között az imádsághoz és Szűz Mária közbenjárásához folyamodott; mindamellet, nem mindig talált békére.

Erős hitellenes kísértéseket szenvedtem el, olykor a kegyelem, olykor a szabad akarat, vagy a lélek halhatatlansága terén, az Oltáriszentséggel szemben, az Egyház szertartásaival kapcsolatban, és sok más eretnek területen, nem is tudván, hogy mi az... Rettentő nagy kísértésem támadt, hogy azt higgyem, a nap Isten; négy, vagy öt hónapot töltöttem ebben a nyugtalanságban, éjjel-nappal sírások és imádság között, anélkül, hogy erre a gondolatra megoldást találtam volna, vagy meg tudtam volna szabadulni tőle. (R.41)

Legyen szó a gonosz lélek víziójáról, vagy szorongásról, testi kísértésekről, vagy folytonos kétségről, egyik sem kerüli el őt, de végül már nem fél ezektől a kínos állapotoktól: lassanként észreveszi, hogy arról a sötétségről tudja felismerni ezeket, amit ezek az erők a lelkében hagynak... Ilyenkor Urunkhoz fordul, és azt kéri tőle, hogy adja meg neki a

megkülönböztetés lelkét (R.35). A démon még erőteljesebb perverzítással próbálta meg felizgatni Alexia képzeletvilágát akkor, amikor „*ronda és eltorzult*” emberek alakjába (R.36), „*férfi formájú fekete fantom*” (R.38) képét öltötte magára, hogy megrémítse őt, és hogy felgyújtsa érzékiségét; férfi partnerként jelenve meg és bűnös élvezetre csábítva őt. Alexia ezt írja:

Elmondom még, mily nagy segítséget éreztem Szűz Mária részéről abban a nagy kísértésben, melyen a lelkem átment (...) Mert amikor képzeletemben nagyon szorongattak a test pokoli lángjainak illúziói [az ördög csalásai], (...) ezt azért engedte meg Urunk, hogy megtanuljam felismerni, hogy ha ismeri jó akaratumkat, akkor Ő az, aki ellenségeinkkel harcol. (R.27)

Alexia megismerte azt a megpróbáltatást is, amit Avilai Teréz „a jó emberek elutasításának” nevez. Erről a nehézségről így számol be Guéret atyának, aki a Lelki beszámoló írására kérte őt:

Hogy fájdalmaim tovább növekedjenek, Urunk megengedte, hogy Atyáik [a jezsuita atyák] kétségbe ejtsék lelkemet, mivel attól tartottak, nehogy valami rejtett dolog legyen lelkemben, amit nem akarok felfedni, amit én nem vettem észre. Mégis velük együtt elbizonytalanodtam, vagyis hogy [felvetődött bennem, hogy esetleg] megszállott lennék-e, vagy esetleg még annál is gonoszabb, amit nem értenék. (R.29)

Alexia becsületesen elmondta gyóntatójának mindazt, ami benne zajlik, hogy segítsen megkülönböztetni az igazságot, és semmit nem akart elrejtteni. Kész arra, hogy alázatosan elfogadja a döntést, amit jámbor és tanult emberek hoznak. Talán úgy találják, hogy az ördög szállta meg őt? Vagy valami még rosszabbat? Vajon ez a gyóntatói által okozott szenvedés, nem ugyanaz-e, mint amit ma „a hatalommal való visszaélésnek”, vagy a lelkiismeret befolyásolásának neveznek?

Alexiát meg is rágalmazták; Milly Angelika Anya e szavakkal mondja el:

„Amikor Nancyban, a Notre-Dame Kolostorban lakott, a házuk összeért a temető templomával. Egyszer az történt, hogy egy utcalány éjszaka szült, és attól való félelmében, hogy ezt felfedezik, a gyermeket a temető alacsony falára helyezte, egészen közel a Nővérek ajtajához. Az Anyát az a rágalom érte, hogy ez az ő gyermeke, és másnap reggelre ez a szóbeszéd az egész városban elterjedt. Mindenki elhitte, a becsületes emberek és tekintélyes személyiségek kivételével, akik ezt Isten próbatételének tekintették. Alexia annyira jól fogadta e próbatételt, hogy soha egyetlen neheztelő szó, vagy panasz nem hagyta el ajkát, és nem is mentegetőzött; ellenkezőleg, örömmel viselte e rágalmat és az azt követő sértéseket. Amikor kijött, hogy szentmisére és prédikációra menjen, a nép, aki könnyen elhiszi a rosszat, utána futott; sarat dobáltak rá, fennhangon kiáltozták az utcákon, hogy ennek gyereke lett;

több, mint három hónapon át oly nagy türelemmel és szelídséggel viselte e zagyvaságot, hogy ez nagyban hozzájárult a róla alkotott jó vélemény megszilárdulásához.” (ES 145. old.)

Alexia egy másik fájdalmas kalandot is átélt. Amióta a Nővérek Nancyban, a Notre-Dame Kolostorban éltek, már nem a jezsuitákhoz jártak gyónni, mert azok rendháza tőlük nagyon messze, az Újváros szélén volt. Mivel el szeretnék kerülni, hogy túl gyakran járkáljanak az utcákon, és hogy a klauzúrát jobban őrizték, Fourier Péter úgy döntött, hogy csak havonta egyszer menjenek a jezsuitákhoz, rendes szentgyónásaikat pedig „egy jó világi papnál” végezzék, aki hozzájuk közelebb lakik. Ebben a papban azonban nincs meg a szükséges megkülönböztetés, és más olyan tulajdonságok is hiányoznak belőle, melyekkel Alexiát segíteni tudná kísértései idején. Miután Alexia lemondott arról, hogy szentgyónást végezzen, mégis „gyakran” kénytelen találkozni vele, és szembenézni elégedetlenségével és haragjával, sőt olykor még „indiszkkrét és illetlen szavaival” is. Ez a megpróbáltatás súlyosan érintette egészségét, ezért maradék erejét imádságra fordítja. Végül elszánja magát, és elmegy Mattaincourt-ba, hogy beszéljen a Jó Atyával, s elmondja neki, milyen állapotban van. (R.30)

Alexia egy alapvető keresztény tapasztalatot él át: szembesül a hűségét érintő kétséggel. Azt éli meg, amit Krisztus élt át hármaskísértésében; a kísértés érinti isteni hivatását, istenfiúi méltóságát, és Istenhez való hűségét. Krisztushoz hasonlóan ő is kiállja e próbát; életét Isten kezébe helyezve, ami a legnagyobb istengyermeki tett.

Hogyan tudta Alexia belső békéjét megőrizni mindezen megpróbáltatások között? Milly Angelika Anya így tanúskodik erről: „Amikor mindenféle ellentmondások vették őt körül, soha, még az előre nem látható találkozásokban sem nem láttuk, hogy neheztelést, vagy megtörtséget mutatna, annyira megszokta, hogy ezeknek fölébe emelkedjen. Bár eléggé hirtelen és heves természete volt, de olyan nagy volt önmegtagadása, hogy már sem rettegés, sem vágy nem volt benne; mivel hozzászokott ahhoz, hogy nem akar mást, mint amit Isten, és azt, hogy mindenben az ő akarata teljesebb, minden közömbös volt számára.” (ES 160. old. 160)

Alexiával együtt, mi is az Úr kezébe helyezhetjük magunkat:

Uram, tebenned remélek,
soha meg ne szégyenüljek!
Igazságodban szabadíts meg,
és ments meg engem.
(Zsolt. 70)

Tizenkettedik nap

ENGEDELMESSÉGE

Úgy vélem, lelkem annyira távol áll attól, hogy bármire is tartsa önmagát, hogy inkább az isteni jószág és gondviselés minden reményem és bizalmam alapja. S azt hiszem, ez indít arra, hogy gyakran a képességeimnél nagyobb dolgokra vállalkozzam, és olykor nem akarom az emberi utakhoz tartani magamat. Ebben pedig nagy szolgálatomra van az engedelmesség. Szeretném, ha ez egészen tökéletes lenne bennem, mivel úgy vélem, Urunk nagy örömét leli az olyan lélekben, aki ezt gyakorolja. (R. 26)

Amikor Alexiában az az intuíció ébredt, hogy „új házat hoz létre lányok számára, hogy abban ahol minden lehetséges jót gyakoroljanak”, akkor a szerzetesi élet új módjának útjára lép. De, amint tudjuk, szüleinek nemigen tetszik a terve. Maga Fourier Péter is, aki előtt feltárta szándékát, nagyon óvatosan fogadta. Mivel sok kolostor hanyatlóban volt, szűkösek a lehetőségek egy jó kolostor kiválasztására!

A Jó Atya a Pont-à-Moussonban lévő Klarissák házát ajánlotta nekem. Kezdetben úgy tűnt, hogy a lelkem hajlandó erre, ez azonban nem tartott sokáig; az ő életük nagy szigorúsága miatt ezt a szüleim sem akarták, és inkább egy olyan szerzetbe küldtek volna, ami egyáltalán nem klauzúrák; e téren azonban irtóztam az ő javaslatuktól. (R.14)

Alexia a maga korában nem dönthetett önállóan a saját életéről, a szüleinek kell tehát engedelmeskednie. Mivel szüleit bántották a lányukról terjedő szóbeszéddek és az ellene szóló rágalomok, melyeket az új jámborsági szokások szítottak, úgy határoznak, hogy a Szent Erzsébet Rend ápoló nővéreihez viszik őt, akik Szent Ferenc Regulája szerint élnek és nem klauzúrák. Bár Alexia elmondja nekik, hogy ez nem az ő hivatása, és egyáltalán nem áll

szándékában, hogy ott maradjon, engedelmeskedik, és közben így gondolkodik: érdekes lesz látni, mit csinálnak ott. Amikor társaitól elköszön, azt mondja nekik, hogy hamarosan visszatér. E kolostorban töltött ideje alatt azonban sem az általa kívánt rendet, sem a jó példákat nem találja meg: az emberek itt szünet nélkül jönnek és mennek, a szórakozottság sok alkalmát hozva magukkal. (R.16)

Nem sokkal ezután Alexia ír Fourier Péternek, és megkéri, hogy tegyen valamit, hogy elhagyhassa ezt a kolostort. Ő azonnal d'Aprémont és Fresnel asszony segítségét kéri, akik felajánlanak neki egy házat a Poussay Apátság mellett.

Alexia és a csoportja Poussaybe, majd Mattaincourt-ba költözik, de új életmódjuk a szomszédok részéről megint csak gúnyolódást és rágalmat von magára; ennek elkerülése végett Le Clerc úr, tekintélyes személyek és egyházi emberek tanácsára, elhatározza, hogy Alexiát Verdunbe küldi, a Szent Klára Kolostorba, amit nemrégiben újíttak meg... (R.22)

Alexia végül Fourier Péterhez folyamodik, aki azt tanácsolja neki, hogy engedelmeskedjen a szüleinek, ami Alexiának igencsak nehezebbre esik. Ekkor az Urat arra kéri, hogy változtassa meg apja akaratát... és ez így is lesz!

Édesapja szabadon hagyja őt, és nem akar beleavatkozni ebbe az ügybe.

Mindezekben a helyzetekben Alexia nem fél attól, hogy akadályozó döntéseknek vesse alá magát. Túl azon, hogy ez a kor nemigen hagyja meg szabad döntését, azt is megérti, hogy Istent az engedelmisségben találja meg; az emberi közvetítők – Fourier Péter, édesapja, gyóntatója, és a nővérei is –, akiknek akarata előtt meghajol, nem tántorítják el őt attól, hogy a Szentlélek belső indításai alatt Isten akaratát tegye.

Amikor Istennek engedelmeskedik, akkor Jézus engedelmisségére mutat, aki megismerte az Atya hallgatását is: „Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?” (Mt 27, 46); a három isteni erényt a legtökéletesebb módon gyakorolja.

Amikor a hitben aláveti magát szülei és a Jó Atya döntéseinek, akkor Alexia a reménységet is megéli: próbálja hasznosítani azt az új tapasztalatot, amit azokban a közösségekben kell átélnie, ahova egymás után küldik őt. Ezekben olyan fellazult életet fedez fel, ami a szerzetesi élettel nem fér össze: a klauzúra hiánya mindenféle szétszórtságot enged be. Alexia figyelembe veszi majd ezt abban a szerzetesi életben, amit társaival akar élni. Az imában talál vigasztalást, mivel úgy találja, hogy az engedelmisség imája gyorsabban meghallgatásra talál, mint tízezernyi engedetlen ima.

Milly Angelika Anya így tanúskodik erről: Alexia annyira szerette az engedelmisséget, és annyira precíz, annyira pontos volt, hogy csupán egyetlen szóra, vagy a tisztelendő atya egyetlen kis írására volt szükség, és ő abban a pillanatban mindenbe beleegyezett, vagy mindent otthagyt. Amikor nehéz, és az érzéseivel teljesen ellentétes döntésekkel találkozott, egy kisgyermek alávetettségével engedelmeskedett.

Amikor Nancyból visszatért Mattaincourt-ba, Le Clerc asszony, az édesanyja, aki már néhány éve elhagyta Hymont faluját és Mattaincourt-ba vonult vissza, halálos beteg lett. A tisztelendő atya Alexiát egy társával együtt odaküldte, hogy vigasztalja őt és segítsen neki szépen meghalni. Miközben a beteg rángásoktól szenvedett – és már csak negyed órája maradt –, Fourier Péter megparancsolta neki, hogy hagyja ott édesanyját, és azonnal menjen

és díszítse fel a templomot egy ünnepnapra, amit ugyanakkor kellett elvégezni. Alexia, anélkül, hogy a legcsekélyebb ellenszenvet is tanúsította volna, olyan szelídséggel és nyugodt lélekkel ment és engedelmeskedett, mintha e távozás közömbös lett volna számára. Ettől fogva azt mondta, hogy soha nem tett magán nagyobb erőszakot, mint akkor, amikor édesanyját ebben a pillanatban otthagyta.

Felmérhetjük mindezek láttán, milyen volt a XVI. század végén, XVII. század elején a nő státusza az Egyházban, és hogy fogták fel az engedelmességet. Fourier Péter sem mentes korának túlzásaitól és visszaéléseitől, pedig ő újító volt.

Amikor Alexia így engedelmeskedik, akkor szeretetét gyakorolja, mivel a szeretet legnagyobb bizonyítéka az, ha azt tesszük, ami Mennyei Atyánk tetszésére van; Krisztus példája szerint, aki engedelmes lett a halálig, mégpedig a kereszthalálig. Az Isten Igéjének való engedelmesség által lépünk ki az ösztönös életből, és ez tesz minket szabad lénnyé Isten számára. A keresztény ember szerint az engedelmesség az engedelmes Krisztushoz tesz minket hasonlóvá. Jézus Krisztus azért jött, hogy mindenben az Atya akaratát teljesítse, még pedig Iránta való szeretetből. „Engedelmes lett a halálig, mégpedig a kereszthalálig” (Fil 2,8). Szent Pál hangsúlyozza, hogy az engedelmességgel Mesterünk nyomába lépünk. (vö. Róm 13, 1-7)

Bár a tanítvány elfogadja azt, hogy engedelmisségben éljen, ez nem zárja ki azt, hogy mindenki, miután a megkülönböztetésben megérlelte, kifejezze meggyőződését, még akkor is, ha ez a meggyőződés nem esik egybe azzal, amit az előljárók kérnek.

„A kreativitás, minden egyes tag kezdeményező lelkülete, arra hivatott, hogy személyes felelősségünk, és a közös jó tudatában kibontakozzon. Engedelmisségünket az odahallgatás attitűdjében, a párbeszéd szándékában, a bizalom és a szabadság légkörében éljük meg, hogy az élet, ami mindegyikünkéből fakad, az összetartást és a közös dinamizmust szolgálja, a missziót szemünk előtt tartva.” (1984-es Konstitúciók, 41. old.)

Alexia megmutatja nekünk, hogy a valódi siker az életben nem azt jelenti, hogy azt teszünk, amit akarunk, hanem hogy engedelmisségben élünk, ami elsősorban adomány és kegyelem, és csak ezután személyes elvárás.

Hallgasd Istened hangját...
Hallgasd hát szeretettel,
szomjasan a meghallásra,
megismerésre és engedelmisségre.
Hajlítsd szíved fülét e nemes szavakra,
amikor hozzád szól, és parancsaiban,
a Regulátokban és Konstitúcióitokban,
valamint azokban a szent inspirációkban,
melyeket Előljáróitok hangján át
a Mennyből küld,
meghagyja szent szándékait...

Tizenharmadik nap

AZ ELSŐ KÖZÖSSÉG

Őrizzék meg mindig az egymással való egységet és az egymás iránti szeretetet, mivel ez az egyetlen mód arra, hogy fennmaradjanak.

(Alexia végső intelmei nővéreinek, 1620. június 4-én írt levél)

Urunk azt akarja, hogy azok a szerzetesnők, akik együttesen fogadalmat tesznek arra, hogy szeretik, szolgálják, és követik őt, legfőképpen abban hasonlítsanak rá, hogy, amint Ő és az Atya egy, ők is legyenek egy szív, egy lélek Istenben... amint ezt Ő tiszteletre méltó Apostolainak kívánta és kérte számukra Atyjától, és amint ezt a legelső keresztények buzgón gyakorolták. (Az 1640- es Konstitúciók, 2. rész, VII,1)

Amikor Alexia Fourier Péter elé tárja azt a szándékát, hogy új házat hozzon létre lányok számára, vagyis az Istennek szentelt élet új módját, akkor a Jó Atya rámutat arra, *milyen nehéz olyan lányokat találni, akikben mindaz megvan, ami ahhoz kell, hogy erre az új hivatásra lépjen, és ezen felül még sok más okot is felhozott* (R.15). Alexia bizakodó marad : két hónap alatt négy társa csatlakozik hozzá, akik az új Rend alapítói lesznek. Ezeknek az első szerzetesnőknek hivatása nagymértékben köszönhető Alexia barátnőire gyakorolt rendkívüli hatásának, és az Isten iránti hatalmas nagy szeretetnek, ami bennük él és egységbe forrasztja őket.

Kik ezek a „derék és bátor lányok”, akiket Fourier Péter majd felkészít arra, hogy alapítók legyenek?

A legismertebb André Gante, aki Mattaincourt egyik jómódú családjának leánya: barátságot köt Alexiával, és szeretne osztozni életeszményében. Louvroir Izabella tizenhat éves, amikor elhatározza, hogy mindent elhagy azért, hogy gyakoroljon minden lehetséges

jót. Ő Mattaincourt egyik szerényebb családjából származik, nővére, Johanna, azután csatlakozik a csoporthoz, hogy elhagyták Poussayt. A húsz év körüli Chauvenel Klaudia Mirecourt-ból származik, ő Poussayben csatlakozik a többiekhez.

A hatodik társuk, Barthélémy kisasszony, nagy lelkesedéssel lép a csoportba, de elég gyorsan el is hagyja azt.

Ezek az alapítók olyan élet mellett döntenek, amelyben együtt van a szemlélődés és a cselekvés, és legfőbb küldetésük a lányok ingyenes nevelése és oktatása; ami mindennapi életüket illeti, szegénység és vezeklés tölti be napjaikat. Remiremont kanonokja, a Tiszteletreméltó Le Clerc Alexia Anya életét bemutató könyvében, így mutatja be őket: „Legtöbbször kenyéren és vízen böjtöltek; deszkákon aludtak, egész éjszaka imádkoztak, mindössze egy, vagy két órát aludtak, úgy osztották be az idejüket, hogy amíg egyikük kissé lepihent, addig a többiek folytatták az imát, oly módon, hogy közösségük egész éjjel szüntelenül dicsőítette Istent.” Vezeklési eszközeik magát Fourier Pétert is megdöbbenették. Mivel biztosítani akarják iskoláik ingyenes voltát, mosónőként dolgoznak; az órák előtt kimennek a patakhöz, hogy a ruha kötegeket jó erősen kisulykolják.

A majdani tanítónőket d’Apremont asszony vezeti be a finom ízlésbe, hogy Poussay kislányai számára majd megfelelő tanítónőkké váljanak. Fourier Péter pedagógiára és tanításra oktatja őket.

Fourier Péter milyen lelkiséget javasol a születő közösségnek? Napról-napra kövessék Krisztust, Megtestesülésének misztériumában.

„Az legyen minden gondjuk, hogy Urunkat kövessék mindenhova, ahová csak megy... tudván azt, hogy amikor e földön látható módon járt-kelt, minden cselekedetét és minden szavát szabályzatként és tanításként adta nekik... Vizsgálják meg egész közletről, mit tanulhatnak meg abból, amit Ő itt a földön tett és mondott, és abból, amit Ő tanított, tisztelt, tanácsolt, parancsolt, magáévá tett, gyakorolt, mint a szegénységet, a munkát, az éhséget, szomjúságot, a lelkek iránti buzgóságot, azt az olthatatlan vágyat, hogy minden dologban Isten akaratát tegye. (Fourier Péter, 1640-es Konstitúciók, 2. rész, VI, 4)

Alexia Szűz Máriát választja útmutatóul új szerzetesi életük számára.

Mindig nagy áhítattal töltött el, amikor láttam, hogy terveink Szűz Mária pártfogása alatt állnak. És mindig erős a bizalmam az ő segítségében, ezért mindent Fia által és Mária által kérek Istentől. (R.18)

Alexiát mélységes örömmel tölti el, hogy V. Pál pápa 1615-ben Notre-Dame Leányai néven megerősíti a Rendet.

Az első közösség életmódja a testvéri szeretetben élt élet. Fourier Péter a születő Rendnek olyan Regulát javasol, melynek középpontjában a szeretet áll, ami Szent Ágoston elgondolásának és életének jellegzetes vonása. Ágoston személyes tapasztalata az üdvösség ingyenes volta. Megtérésének gyökerei a Megtestesülés és Isten irgalmasságának

misztériumába nyúlnak. Isten irántunk megnyilvánuló szeretetére azzal válaszolunk, hogy nővéreink iránt ezt a szeretetáramlást éljük meg.

« Kérdezd meg szívedet. Ha a testvéred iránti szeretetet találsz benne, akkor légy nyugodt. Ez a szeretet nem lehetne a szívedben anélkül, hogy ne lenne ott a Szentlélek.” (Szent Ágoston) A jóakarát a bennünk lévő Isten jele. Amikor valaki jóakarattal néz rám, akkor önmagam legjavát kívánom és tudom nyújtani.

Fourier Péter és Alexia szerint azért gyűltünk össze egy Rendbe, hogy részt vegyünk az Egyház küldetésében, ami abban áll, hogy egységben és békében növeljük az egyetemes testvéri szeretetet; ennek a feltétele az, hogy állandó megtérésre lépve megfeleljünk a ránk bízott küldetésnek. Az Egyház alapvető jellegzetessége ez: mivel egy Atyánk van a mennyben, testvéreket kapunk, hogy szeressük őket. Amikor ezt a testvéri szeretetet megvalósítjuk, akkor a világ előtt tanúságot teszünk az Evangélium és a hit erejéről.

Az Isten művével szemben megnyilvánuló ellenállás azt az ellentétet mutatja, ami mindig ott van aközött, hogy a saját akaratomat és Isten akarát akarom tenni. Akkor találok rá az igazi szabadságra, ha Isten akarát teszem, és az élet ekkor hoz gyümölcsöt. Ha a keresztény élet terén tartózkodó vagyok, ez gyakran abból a vágyamból fakad, hogy a magam akarát akarom tenni, nem pedig Istenét. Soha ne feledjük el Mária felszólítását, ami Kánában hangzott el: „Tegyetek meg mindent, amit mond nektek”. Fourier Péterhez hasonlóan, nekünk is alázatosan, imádságban kell Isten akarátára figyelni.

A közösségi élet is próbatételen megy át. Alexia, e hivatásban eltöltött hét-nyolc év után ezt a vallomást teszi:

...Nagyon erős nyugtalanság fogott el attól a türelmetlenségtől és bizalmatlanságtól, hogy még nem látom terveink sikerét, amiben addig mindig nagyon reménykedtem; de ez sok apró zűrzavarba és viszályba ütközött, amit egyrészt az ördög szított, másrészt a tapasztalatlanságunkból fakadt. Ekkor elfogott a kétség, hogy vajon ki kell-e tartanom reményességemben, és vajon ebben kell-e befejeznem napjaimat. (R.57)

A közösségi életet szüntelenül kell építeni és javíthatni. A szünet nélkül adott és viszonzott kölcsönös megbocsátás és kiengesztelődés által megerősödik a tisztelet, a megértés, az egyszerűség és az alázat.

Istenünk, Atyánk, kérünk téged,
adja meg nekünk Lelked, aki Alapítóinkban élt,
hogy növekedjünk a hit és a testvéri szeretet egységében,
és mi is Örömhíred hirdetői legyünk,
A te Fiad, Jézus Krisztus, a mi Urunk által. Ámen.

(A szentmise könyörgése Fourier Péter és Le Clerc Alexia közös ünnepén)

ÉS ELJUTSZ ARRRA, AMIRE VÁGYTÁL

Néhány hónappal ezelőtt, amikor szentmisét hallgattam a kórusban, ahol minden szerzetesnő ott volt, esdekelve kértem Urunkat, hogy véssse mindig emlékezetembe Kínszenvedését és szent életének példáját. Ő ezt válaszolta: „Az egyik szemeddel mindig reám tekints, a másikkal pedig hibáidra, és eljutsz arra, amire vágytál.” (R.70)

Alexia élete során sok és erős vágyat él át. Fiatal korában, Remiremont-ban, csinos ruhákra, a szépségét és kiválóságát csodáló fiatal emberek társaságára, a tánc élvezetére vágyódik. De ismeri a hiábavalóságokkal járó szomorúságot, levertséget is. Mattaincourt-ban még zárva voltak fülei, egészen addig, amíg a három vasárnap epizódja gyökeresen átalakítja őt: *„Úgy éreztem, mintha kivették volna, ami bensőmben volt, és másik lelket helyeztek volna oda.” (R.8)*

Alexia magáénak mondhatná azt az élményt, amit Szent Ágoston ír le a Vallomásokban: *„Éppen olyan régi, mint örökkön új Szépség: s későn gyulladt föl szereteted bennem. Íme, belül voltál, én pedig kívül kerestelek. ... Velem voltál, de én nem voltam veled... Hívtál, kiáltottál és összetörted süketségemet. Fölcsillámlottál, sugarad rám özönlött, és messze űzted vakságomat. Illatoztál, én lélegzetet vettem, és már lihegek feléd. Megízleltelek, már éhezek reád és szomjúhozlak téged. Érintettelek és békességedre fölgyulladt a vágyam.” (Vallomások X,27)*

A XVII. század egyik legnagyobb lelki embere, Jean-Joseph Surin a megtérés két lépéséről ír. Az első abban az elszánt akaratban áll, hogy semmit nem utasítunk vissza Istentől, és hogy megteszünk minden tőlünk telhetőt, hogy tökéletesen elégedett legyen velünk: *„Minden a nagy bátorsággal kezdődik.”* A második lépés önmagunk teljes átadása: *„Istent önmaga szeretetéért szeretni.”* Röviden összefoglalva, ez Alexia útja, vágyának története.

A vágyát, hogy létre hozzon egy új házat, vagyis a szerzetesi élet új módját alakítsa ki, más fiatal lányok is osztották, akiket vonzott Alexia személyisége és elszántsága. Apjának akarata ugyan szembeszáll tervével, mivel elkeserítették őt a lánya elleni rágalom, Alexia megmarad az Isten Gondviselésébe vetett bizalomban, és hasznot akar húzni a vágyát keresztező ellentmondásokból. Semmiről nem mond le, amíg csak el nem éri célját. Az ember vágyódás, mivel valaki Más teremtette őt, és ez a Más vonzza őt, mint ahogy az egész teremtés „sóvárogva várja Isten fiainak megnyilvánulását.” (Róm 8, 19-22)

Fourier Péter a nővérek lelkére kötötte, hogy „hosszú léte a szívükben, vagy pedig növeljék és alaposan mélyítsék el azt az erős szándékot, éhséget, szomjúságot, sodró, erős és állandó és kiolthatatlan vágyat, hogy minden, akár kicsiny, akár nagy dologban Isten tetszésére legyenek.” Az egyik nővérnek, akik ezt kérdezi tőle: „Honnan lehet tudni, hogy szeretjük-e Istent?” – a Jó Atya így válaszol:

„Annak jele, hogy szeretjük Istent, a vágyunk arra, hogy szeressük őt.” Itt Szent Ágostonhoz csatlakozik:

„A vágyódásod az imád, és ha a vágyad folytonos, akkor az imád is az. Éppen ezért, ha nem akarod abbahagyni az imát, akkor szüntelenül vágyakozzál. Folytonos vágyad olyan lesz, mint a szünet nélküli szólítgatás.” (A Zsoltárokról, 37, 14). Loyolai Ignác azt ajánlja, hogy legalább a vágyódásra való vágy legyen meg bennünk.

Imádságunk tehát abban áll, hogy vágyódunk arra, hogy Isten előtt megnyíljunk, és ő hajlékot vegyen nálunk. Mindamellettt Alexia nagy éleslátással és egyszerűséggel tudatára ébred vágyai kettősségének...

Nagy volt a vágyam, hogy magamat semminek tekintsem, Isten szeretetéért szenvedjek, mivel úgy véltem, hogy a szenvedés terel a legistenibb módon Istenhez. (R.12)

Nagy volt bennem tehát a vágy a vezeklésre, és sokat végeztem, úgy gondolván, hogy ezt egész életemen át folytathatom. (R.13)

...egészen addig, amíg ráébred arra, hogy a szív megtérése a vágy megtérésén keresztül történik, azért hogy „minden reményének és bizalmának alapja az isteni jószág és gondviselés legyen”.

Amikor vágyat érez arra, hogy elhagyja e világot, és örökre Istennel legyen, akkor egyetlen kívánság tölti be: „Egyedül Istent szeretni, egyedül Őrá vágyódni, egyedül Önmagáért szeretni” – újból ezt a tapasztalatot éli át:

Egy másik alkalommal Nancyban... nagy sóhajtások között vágyódtam a halálra. Hirtelen megállítottak, és ezt mondták nekem: „Nem elég neked az, hogy én veled vagyok? Őrizkedj önmagad szeretetétől.” (R.68)

S attól fogva alábbhagytak ezek a nagy vágyak; mert, amikor megjelennek, akkor azonnal az Isten akaratába való szelíd és nyugodt megnyugvás követi őket, és elmúlik az önmagam iránti szeretet - amire ez az Igazság bensőmben tanít; arra is tanít, hogy Istent az önmaga iránti szeretetért kell szeretni. (R.25)

Lelki útja során, ez a második megtérés az Isten utáni vágyat ülteti belé, ami elválaszthatatlan a lelkek üdvösségétől:

A Szentháromság nagysága mindig mintegy a lelkembe volt írva, és ez arra indít, hogy vágyódjak a lelkem nagyságára, és arra, hogy mélyen együtt érezzek azokkal a lelkekkel, akik fellázadnak a Szentháromság akaratára ellen; szenvedni szeretnék, és többször odaadni az életemet, hogy e lelkek visszatérjenek eredeti kezdetükhöz. (R.23)

Ezekben az elragadtatásokban... olyan világosságok áradnak lelkembe, melyek az isteni tökéletességekre való vágyakozásra és áhítozásra indítanak. (R.33)

Így kell értenünk az előjáróra és a tekintélyre vonatkozó vágyát:

Komoly szavakkal és magatartással parancsoljon a nővéreknek, magabiztos, de szelíd és alázatos arccal; szeretetteljes és buzgó szívvel, hogy javára legyen azoknak, akiknek parancsol.

Mindegyiküket szeresse, a keresztény szeretet őszinteségével, nem pedig a természetes hajlamok szerint; tekintet nélkül származásukra és külső jó tulajdonságaikra.

Kormányzásában azon igyekezzen, hogy inkább szeressék őt, mint féljenek tőle; hogy mindegyikük, minden nehézségében, lelki és testi szükségében bizalommal folyamodhasson hozzá, mint Anyjához. (ES 136. old.)

Alexiát és első társait az a vágy hajtja, hogy ingyenes iskolákat nyithassanak lányok számára: Poussay, Mattaincourt, Saint-Mihiel, Nancy, Pont-à-Mousson, Saint-Nicolas-de Port városaiban és községeiben semmilyen gazdasági eszköz nem áll rendelkezésükre, de adományokat gyűjtenek, amelyek olyan adakozóktól származnak, akik ezüst étkészleteiket és igazgyöngyeiket teszik zálogba, hogy fedezni tudják az iskolák kiadásait... Alexia kijelenti: „Isten erszénye elég nagy ahhoz, hogy mindenről gondoskodjon!”

Alexia egész élete során megőrizte Istenbe vetett bizalmát; ebből pedig eljutott arra a bizonyosságra, hogy Isten biztosítani fogja a Rend jövőjét, és megőrzi azt.

Fejezzük be ezzel az imával:

Urunk, Istenünk,

Te, aki Szent Fourier Pétert és Boldog Alexiát arra választottad,

hogy új rendet alapítsanak az ifjúság szolgálatára,
add meg nekünk, hogy töretlenül hirdessük Igédet,
és legkisebb testvéreink szolgálatában
minden erőnkkel egyedül a te szeretetedet keressük.
A mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Tizenötödik nap

FUSSON EGÉSZEN AZ ATLANTI-ÓCEÁNIG

Alexia azt mondta, hogy mivel a Rend szerzetesnőinek élete egyszerre szemlélődő és aktív, ha kezdettől fogva nem hoznak létre erős lelki alapot, akkor a tanítás gyakorlása által könnyen a szétszórtság és eltévelyedés áldozataivá válnak. De azt is mondta, hogy ha hivatásuk nagy talentumával jól tudnak bánni, akkor egy napon megismerik, milyen nagy kegyelmet készített nekik Isten azzal, hogy ilyen nemes feladatra hívta meg őket; hozzátéve azt, hogy az legyen legfőbb gondjuk, hogy méltóságot szerezzenek Urunk terveinek, azon igyekezve, hogy a kislányok lelkét megőrizték az ártatlanság állapotában, már korán elültetve bennük Isten félelmét és a bűntől való irtózást. (ES 15. old.)

A szerzetesnők a nap első óráit Istennek tartják fenn, amikor belső imát, zsolozsmát végeznek, és szentmisén vesznek részt, majd idejük javarészét az osztályokban töltik, ahol hamarosan nagy számban lesznek szegény és gazdag gyermekek.

Ez a közösség csak az órákon kívül végzett munka által tudja fenntartani önmagát, mivel Fourier Péter megtiltotta, hogy a diákok szüleitől bármit is elfogadjanak, így akarván elkerülni a rossz nyelvek szóbeszédeit, akik azt mondanák róluk, hogy leányaikat azért vonzzák oda, hogy megszerezzék javaikat. (Jean Bedel, *La vie du Très Révérend Pierre Fourier; [Fourier Péter Tisztelendő Atya élete]*)

A tanítónők Fourier pedagógiai alapelveit próbálják alkalmazni, szelíden és türelemmel követik a diákok előmenetelét olvasásból, írásból és számtanból. A katekizmust és az imádságokat először a szívükben ízelegetik, majd könyv nélkül mondják fel.

„Szelíden és diszkréten [megkülönböztetéssel] tanítsák meg őket néhány apró dologra, ami a későbbiekben hasznukra lehet, mint a varrás, vagy olykor ruháik rendbe hozása, tisztán tartása, igazítása, beszűkítése, azoknak pedig, akik szeretnének, tanítsanak

meg néhány tennivalót a fehéreneműkkel, amire egy háztartásban szüksége lehet a lányoknak, vagy ami egy a háztartásban másképpen hasznos lehet.”

(1640-es Konstitúciók, 3. rész, A világban élő leányok tanításáról)

Miután elismerést nyert hivatásuk, közösen élik meg eszményüket. Néhány fiatal lány, akiket vonz a nővérek élete, felvételét kéri és csatlakozik hozzájuk. Az apostoli lelkület arra indítja a nővéreket, hogy a környéken más iskolákat is nyissanak. Szárnyra kapnak az alapítások: Nancy, Saint-Mihiel, Pont-à-Mousson, Saint-Nicolas-de-Port, Verdun... A nővérek, az elkerülhetetlen nehézségek és ellenállások ellenére, Isten hívásához való hűségben élnek: hivatásuk továbbra is a nevelés iránti buzgóság.

Mattaincourt plébánosa azt szeretné, hogy a születő Rend lépje át Lotaringia határait, és Isten nagyobb dicsőségére „egészen az Atlanti-óceánig” érjen. Alexia ezt írta: *„Eszembe jutott, hogy a hivatás, amelyre lépek, sok üldöztetést fog kiállni, mégsem esik szét... és hogy a Mi Urunk teszi erőssé és szilárdná.”* (R.45)

A századok során, ez a „kis rend” – ahogy Fourier Péter nevezi, akinek gondja van arra, hogy emlékeztessen az alázatra – nagyon is akaratán kívül lépett más kultúrák felfedezése felé, azon forradalmak miatt, amelyek a kolostorokat elűzték.

1622-ben, Alexia halálakor, a Kongregáció Lotaringiában és Franciaországban mintegy tizenöt házat számlál.

1650-ben a Notre-Dame Női Kanonok- és Tanítórendnek ötvenkilenc alapítása van Franciaországban, Luxemburgban, Brüsszelben, Aosta-völgyben és Németországban; 1747-ben érkezik Magyarországra. Majd a Francia Forradalom jó néhány kolostort eltöröl. 1833-ben Gerhardinger Karolina, aki a nővérek egyik németországi kolostorának egykori diákja, Fourier Péter és Alexia nevelési munkájától ihletve, az Egyesült Államokban megalapítja a „School Sisters – a Nővérek Iskoláját”. Bourgeoys Margit, aki 1620. április 17-én Troyes-ban születik, és a Notre-Dame Női Kanonok- és Tanítórend egyik iskolájában tanítónő, Montreal első tanítónője, és Montreálban a Notre-Dame Női Kanonok- és Tanítórend alapítója lesz.

A XX. században a Rend tovább terjed: Brazíliában, Mexikóban, Afrikában (Algéria, Csád föld, Kongói Demokratikus Köztársaság), Ázsiában (Vietnám, Hongkong). A nővérek azon igyekeznek, hogy az Alapítók karizmáját, spirituális és nevelési örökségüket elmélyítsék és másokkal is megosszák. Ott, ahol a Rend él, a hivatásuk ma is abban áll, hogy a fiatalokat segítsék *„élni, még pedig jól élni”,* és *„növekedni”.*

A kislányok, a nők, számos kultúrában hármassal alávetettség alatt élnek: a lánynak otthon az édesapjának kell engedelmességednie; ha férjhez ment, akkor a férjének tartozik engedelmességgel; ha özvegy, akkor a legidősebb fiának alávetett... A Notre-Dame Női Kanonok- és Tanítórend segíthet a nőknek abban, hogy tudatára ébredjenek saját méltóságuknak és mások méltóságának, segítheti őket abban, hogy határozottan, szelíden és szeretettel, mint szabad személyt képviseljék magukat.

A fogyasztói társadalomban, ahol az első helyen az egyén és az ő személyes sikere áll, nem jelentéktelen, ha az elmélyült gondolkodásra és döntésre alapozott nevelést kínálják fel;

ha a fiatalokban kedvet ébresztünk a kapcsolatra, érzékennyé tesszük őket a közös jóra és a szolgálatra, ha eléjük tárjuk az Evangéliumot: ez tehát a Notre-Dame Nővérek küldetése.

Ahol pedig a politikai rendszer nem teszi lehetővé azt, hogy az iskolákban nyíltan beszéljünk Jézus Krisztusról, lehetőség nyílik arra, hogy úgy éljünk, hogy a körülöttünk élők felfedezzék, mi a mi életünk értelme. Emlékszem egy ilyen politikai rendszerben élő magas rangú vezető reflexiójára: „Amikor önökhöz jövök és önökkel beszélek, akkor egy másik dimenziót fedezek fel, ami a szakrális rendhez tartozik, és ami az én életemből hiányzik.”

Nevelőnek lenni azt jelenti, hogy „ott vagyunk az értelmét kereső emberi egzisztencia területén, olyan radikális kérdésekkel kerülünk szembe, mint hogy: miért élünk? Miért szeressük az életet, akkor is, ha az nehéz? Hol találhatunk olyan támaszpontokat, melyek lehetővé teszik, hogy az életben kitartsunk?” P. Dagens

Bármilyen eszközöket vetünk is be a nevelői munkában, az isteni működés transzcendenciája, Isten ereje tárul fel, ami az Örömhír, melyet minden népnek hirdetünk. Fourier Péterhez hasonlóan, Alexia is meglátja a Notre-Dame Rend nevelési missziójában annak lehetőségét, hogy Istennek dicsőséget szerezzenek. Szűz Mária, amikor rá bízta a gyermeket, hogy táplálja és nevelje fel, feltárja előtte apostoli hivatásának mély értelmét, Alexia pedig feltárja az üzenet jelentését: „*Azt jelentett ez, hogy szerezzek neki dicsőséget.*” (R.23) Nevelni annyi, mint egyetlen lendületbe foglalva, a világot megváltoztatni, és Jézus Krisztus Egyházát építeni.

Imádkozzunk Alexiával:

Ó, Szent Szűz Mária,
Jézus Krisztusnak, Uramnak és Megváltómnak Anyja,
a kegyelem és irgalom Anyja,
esdve kérlek drága Fiad nevében,
légy segítségemre és áldj meg engem,
s add meg azt a kegyet is,
hogy a Szentlélek segítségével, irányítása és sugallatai segítsenek,
hogy Övé legyen a szívem,
töltse be és vezesse,
és erősítse meg, hogy Szent Fölségének szolgáljak.
(A Gyermek Jézus Testvériség gyermekeinek imádsága, fascicule 25)

ÖSSZEFOGLALÁS

1947. május 4-én, Le Clerc Alexia boldoggá avatásakor, XII. Piusz pápa e szavakat mondta:

Le Clerc Alexiát Isten öröktől fogva kiválasztotta és naggyá tette őt. A Szentatya Alexia három kiválóságát említette.

Naggyá tette őt az intelligenciájában, hogy Isten nagy gondolatainak és nagy terveinek bizalmasa lehessen.

Naggyá tette a bátorságban, hogy komoly megpróbáltatásokat viseljen el, melyek által az Úr megsemmisít minden meddő földi talajt, és ebben a teremtő és termékeny megaláztatásban felragyogtatja fenséges művét, *hogy Krisztus ereje lakozzék benne* (2Kor. 12,9).

Végül naggyá tette az akaratban, hogy végbe vigye Isten művét, amelyre őt kiválasztotta, meghívta, előkészítette.

Bár a meghívás, a megpróbáltatás, a cselekvés elég gyakran lépcsőfokokként épül egymásra, melyek az Istentől ránk bízott mű megvalósulása felé vezetnek, nála ez az emelkedő folyamatosan, és egészen az élete végéig tartott. Sajátos küldetésére szóló hivatása folyton erősödő fényben, fokozatosan tárult fel, a megpróbáltatás végigkísérte és egyre gyötrőbbé vált, és az apostoli munka és a szemlélődés összeszedettsége közben megtisztította, megedzette, megszentelte őt; a mű egy napról-napra mind pontosabban kirajzolódó, és egyre gazdagabb terv mentén teljesedett be.

A megpróbáltatás első szakasza a megtérés próbája; a többi összehasonlíthatatlanul nehezebb lesz ennél, abban a pillanatban az mégis igen kemény volt a természetének: arról volt itt szó, hogy kiragadjon a világból és a világ szelleméből egy olyan fiatal lányt, aki a keresztény tisztesség korlátai között élt, de a világhoz nagyon ragaszkodott, az ördög pedig próbálta visszatartani őt.

Mivel arra vágyódott, hogy az életét Istennek adja, megismeri a korabeli szerzetesi életet. Ezekben ott, ahol a Tridenti Zsinat reformja még nem valósult meg, nagyjából az evilági életét élék, csak kissé szűkebb látókörrrel. Ő Isten kegyelméből jóságos és nemes lelkeket lát e helyeken, néhány nagy lelket is, de azt is megfigyeli, hogy mennyire nehéz szép

eszméiket ilyen nehéz légkörben követniük; maga is szenved ettől, és módot talál arra, hogy megszabaduljon tőlük.

Rendjének kezdetei igen szerények voltak, amikor 1597 a Karácsony éjszakáján öt fiatal lány a plébánia hívei előtt Istennek szentelte magát, hogy mindenféle jótetteket gyakoroljanak a szegények, a parasztemberek, a tudatlanok között. Sok nehézségen kellett felülemelkedniük, míg végül a Notre Dame nevét viselő tanítórend megalapíthatta klauzúras kolostorát, habitussal, kórusimával, ahol kívülről érkező diákokat és bentlakókat is fogadtak: a szegények és kicsinyek azóta is megkapják náluk a szilárd keresztény oktatás alapelveit.

Mi, akik a történelmet távlatba helyezve látjuk, a szemünkben úgy tűnik, hogy bőségesen és hatalmasan végbe viszi művét.

Telnek-múlnak az idők, az üldöztetések, háborúk, forradalmak elmúlnak: úgy látszik, hogy a heves szélvész minden vallásos oktatást, minden szerzetesi életet megsemmisít, kiüríti a Notre-Dame Rend kolostorait. Mint a vihar, amely a gyöngé kis magvakat szétszórja, és egészen messzire hordja, hogy a Régi és az Új Kontinensen is kicsírázzanak.

A mű Istené. Melyet Ön, Fourier Szent Péter, Boldog Le Clerc Alexia Anya, maga az Egyház helyezett Notre-Dame neve, pártfogása és irányítása alá; életének, fejlődésének és termékenységének nem is lehetne ennél jobb biztosítéka.

BIBLIOGRÁFIA

Sœur Marie Claire Tihon:
La Bienheureuse Alix Le Clerc
Les Editions du Cerf, 2004

Spiritualité: Pierre Fourier
Alix Le Clerc
Congrégation Notre-Dame – Sœur Paule Sagot 1998

Saint Pierre Fourier – Correspondance 1598-1640 – 5 Tomes
Presses Universitaires de Nancy, 1986

Alix Le Clerc: Ecrits Spirituels – Témoignages
(Előkészületben)

Magyarul megjelent:

Bionnard F., : FOURIER SZENT PÉTER
Székesfehérvár, 1931.

TARTALOM

- Életrajz
- Mgr F.Duthel Bevezetése
- Rövidítések
- 15 nap:
 - 1. nap Minden csak hiábavalóság
 - 2. nap Visszatekintés az életére
 - 3. nap Másképpen élni
 - 4. nap Neveld fel Őt
 - 5. nap Poussay: az első iskola
 - 6. nap Mária Alexia életében
 - 7. nap Alexia belső imája
 - 8. nap Extázisai és látomásai
 - 9. nap Alázata
 - 10. nap Mások iránti szeretete Son amour de l'autre
 - 11. nap Kitartása
 - 12. nap Engedelmessége
 - 13. nap Az első közösség
 - 14. nap És eljutsz arra, amire vágytál
 - 15. nap Fusson egészen az Atlanti-óceánig
- Összegzés
- Bibliográfia
- Tartalom

Boldog Le Clerc Alexia (1576-1622)

és Fourier Szent Péter (1565-1640),

a Notre Dame Női Kanonok- és Tanítórendet a Lotaringiai Hercegségben alapították meg,
mely akkor független volt Franciaországtól.

Első ingyenes iskolájukat Poussayben nyitották meg lányok számára,
majd újabbakat Lotaringia és Franciaország más városaiban.

A Rend szerzetesi közösségei, társult tagjai és iskolái ma négy kontinensen vannak jelen:
Európa, Amerika, Afrika, Ázsia kontinensein.

Nguyễn thị Hồng Quỳ Mária Alexia nővér

a Notre Dame Női Kanonok- és Tanítórend szerzetesnője.

A Rend iskoláiban tanított,

Saigon Marie Curie középiskolájában a Kezdeti Képzés felelőse volt,

ezután Vietnám Tartományfőnöke,

majd a Rendfőnök Általános Tanácsának tagja.